Sayı: 220

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME VE POSTA SEKTÖRLERİNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

EYLÜL 2025

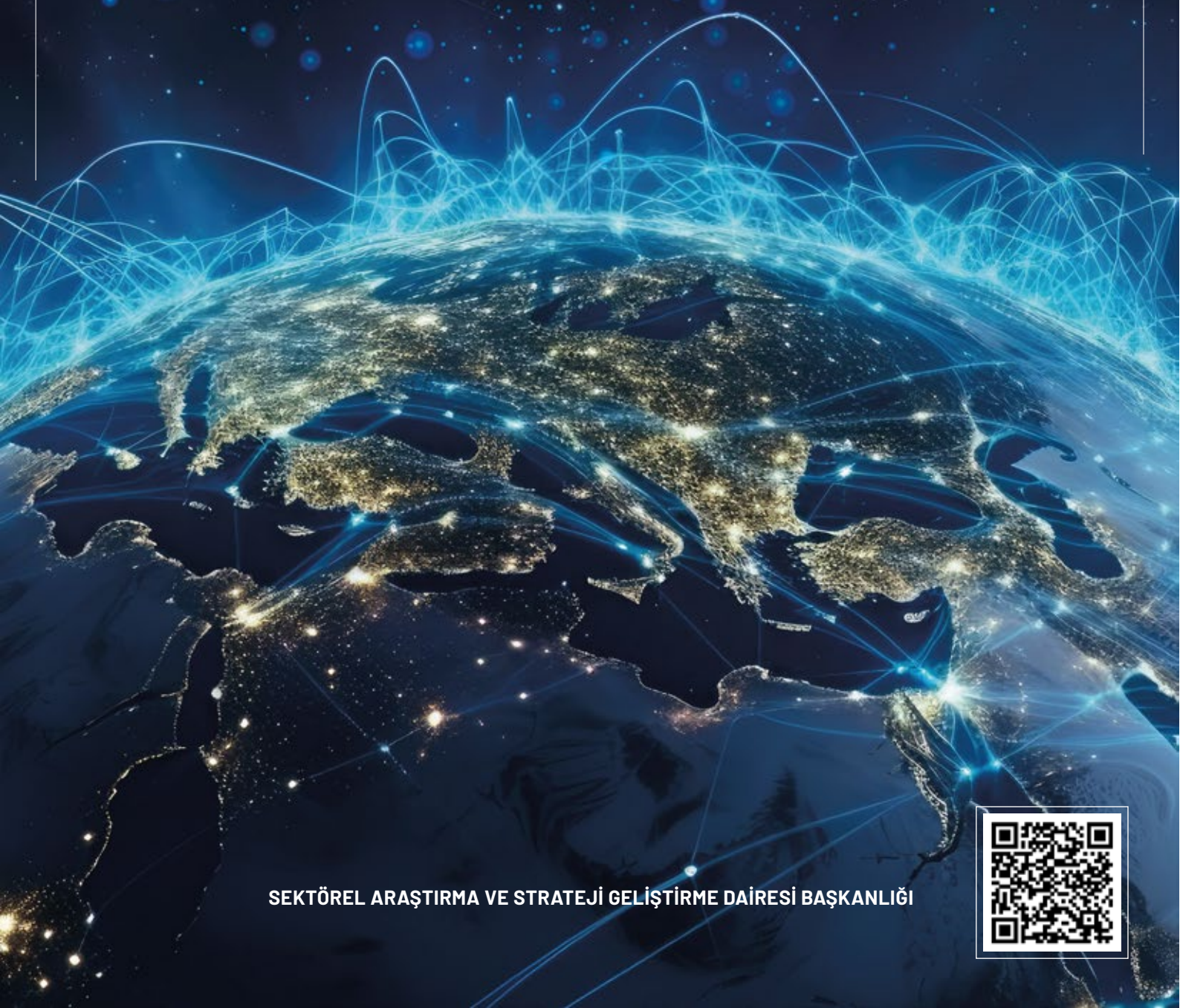

SEKTÖREL ARAŞTIRMA VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ....4

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER....12

AVRUPA KITASI....12

AVUSTURYA....12
BELÇİKA....14
FRANSA....15
HOLLANDA....17
İNGİLTERE....19
İRLANDA....21
İSPANYA....24
İSVEÇ....27
İSVİÇRE....30
İTALYA....32
POLONYA....34
PORTEKİZ....37

AMERİKA KITASI....41

ABD....41
ARJANTİN....47
BREZİLYA....50
KANADA....52

ASYA KITASI....56

ÇİN HALK CUMHURİYETİ....56
ENDONEZYA....58
FİLİPİNLER....60
HİNDİSTAN....62
JAPONYA....64
KUVEYT....65
MALEZYA....67
SİNGAPUR....69
SUUDİ ARABİSTAN....71
TAYLAND....73

AFRİKA KITASI....75

GÜNEY AFRİKA....75
KENYA....77

MISIR 79
NİJERYA 83
OKYANUSYA....84
AVUSTRALYA 84
YENİ ZELANDA 86
TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI 88
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ 88
KAZAKİSTAN 90
KIRGIZİSTAN....93
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ....95
ÖZBEKİSTAN....96
TÜRKMENİSTAN 98
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER 100
AB SAYISAL TEK PAZARI....100
ENISA....103
ETSI 105
GSMA....110
IEEE 113
UPU....114

ÖNSÖZ

Teknolojik gelişmeler, günümüzde ekonomik büyümeden toplumsal kalkınmaya kadar her alanda belirleyici bir güç haline gelmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT), yalnızca bireylerin ve kurumların hayatını kolaylaştırmakla kalmamakta, aynı zamanda küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmanın temel taşlarını oluşturmaktadır. Elektronik haberleşme ve posta sektörü de bu dönüşüm sürecinde kritik bir rol üstlenerek, bilgi akışını hızlandırmakta ve ülkeler arasındaki etkileşimi güçlendirmektedir.

Hızla değişen teknoloji dünyasında ayakta kalmak ve rekabet gücümüzü artırmak için yeni teknolojilere hızla uyum sağlamalı, etkili düzenleyici çerçeveler oluşturmalıyız. Uluslararası işbirlikleri ve teknoloji transferi gibi fırsatları değerlendirerek küresel ekonomide daha güçlü bir konum elde etmek hepimiz için önemli bir hedeftir.

Bizler, teknolojiyi yalnızca bir araç olarak değil, ekonomik büyümenin, toplumsal refahın ve uluslararası rekabetçiliğin temel unsuru olarak görüyoruz. Bu doğrultuda, inovasyonu teşvik eden, stratejik adımlar atan ve güçlü bir teknoloji ekosistemi oluşturan politikalar geliştirmeye devam edeceğiz.

Bu kapsamda, uluslararası kuruluşlar ile öncü ülkelerin elektronik haberleşme ve posta sektörlerindeki gelişmelerini ve düzenlemelerini içeren “Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanarak BTK internet sayfasında kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu bültenin, sektördeki paydaşlarımıza ve tüm ilgililere faydalı olmasını temenni ediyorum.

Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU
Kurul Başkanı

YÖNETİCİ ÖZETİ

2025 yılı Eylül ayı bülteninde;

- Avrupa kıtasından; Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Polonya ve Portekiz,
- Amerika kıtasından; ABD, Arjantin, Brezilya ve Kanada,
- Asya kıtasından; Çin, Endonezya, Filipinler, Hindistan, Japonya, Kuveyt, Malezya, Singapur, Suudi Arabistan ve Tayland,
- Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya, Mısır ve Nijerya,
- Okyanusya kıtasından; Avustralya ve Yeni Zelanda ile
- Türk Devletleri Teşkilatından; Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, KKTC, Özbekistan ve Türkmenistan ülkelerindeki gelişmeler incelenmiştir.
- Uluslararası kuruluşlardan ise; AB Sayısal Tek Pazarı, ENISA (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı, European Union Agency for Cybersecurity), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association), IEEE (Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü, Institute of Electrical and Electronics Engineers) ve UPU (Dünya Posta Birliği, Universal Postal Union tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International'ın "Country Updates", "Telecommunications Flashes" bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2025 yılı Eylül ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- 2025 yılının ilk çeyreğinde Avusturya'da 98,1 milyon paket taşınmıştır; bu sayı bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 daha fazla olmuştur.
- Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT tarafından Lycamobile'in numara taşıma durumunda ön ödemeli kredi iade düzenlemelerine uymadığına dair karar kapsamında 280.000 Avro para cezası vermiştir.
- Fransa Düzenleyici Kurumu Arcep'in mobil uydu hizmetlerinin işletilmesi için verdiği frekans lisanslarının birçoğunun süresi önümüzdeki yıllarda dolacak olup, mobil uydu hizmetlerinin (MSS) işletilmesi için L-bant frekanslarının tahsisine ilişkin kamuoyu istişaresi 21 Kasım 2025 tarihine kadar gerçekleştirilecektir.
- Avrupa Veri Yasası 12 Eylül 2025 tarihinde yürürlüğe girmiş olup, (Hollanda Rekabet ve Piyasa Kurumuna da) kısa süre içinde bu yasayı uygulama yetkisi verilmiştir.
- İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, geçen yıl yürürlüğe giren "tek dokunuşla işletmeci değişikliği" düzenlemesinin ardından 300'ün üzerinde işletmecinin bu sisteme uyum sağladığını, artık tüketicilerin mevcut işletmecilerine uğramadan sadece yeni işletmecieri ile değişiklik işlemini yapabildiklerini açıklamıştır.
- İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, Vonage firmasına kullanıcılarına kesintisiz acil yardım çağrı hizmetlerini sunamaması sebebi ile 700bin Sterlin idari para cezası vermiştir.
- İrlanda İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg), 2025 Yılı İkinci Çeyrek (1 Nisan - 30 Haziran) dönemine ait elektronik iletişim pazarına ilişkin Üç Aylık Pazar Verileri Raporunu yayınlamıştır.
- İspanya Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonu (CNMC), 2025 yılı Haziran ayı itibarıyla telekomünikasyon istatistiklerini CNMCData'da yayınlamıştır.
- İspanya'da 2025 yılının ilk çeyreğinde perakende gelirleri, geçen yılın aynı dönemine göre %2,7 artışla 5,8 milyar Avroya ulaşmıştır.
- İsveç Posta ve Telekom Ajansı PTS, İsveç'teki mobil kapsama ve genişbant haritalama çalışmaları kapsamında yıllık veri toplama sürecini başlatmıştır.

- Yeni gümrük düzenlemeleri nedeniyle ABD'ye tüm mal sevkiyatlarını askıya alan İsviçre Postası, ABD'ye 100 dolar (80 İsviçre Frangı) değerine kadar paketlerin gönderilmesine tekrar başladıklarını belirtmiştir.
- İsviçreli telekomünikasyon sağlayıcısı iWay, veri merkezi operasyonlarını modernize etmek ve otomatikleştirmek için Nokia DCF ve Kyndryl'i seçmiştir.
- İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu AGCOM, 5 Ağustos 2025 tarihinde nitelikli etkileyiciler için geçerli olan Görsel-İşitsel Medya Yönergelerinin yeni değiştirilmiş güncel bir versiyonunu yayınlamıştır.
- Polonya'da yapılan bir araştırma, posta hizmetleri kullanıcılarının "evrensel posta hizmeti" (EPH) terimine dair farkındalıklarının düşük olduğunu ortaya koymuştur.
- Portekiz'in Ulusal İletişim Düzenleyicisi olan ANACOM'un, 19 Eylül 2025'te Lizbon'da düzenlediği "Yapay Zekâ – İnovasyon ve Düzenleme Zorlukları" başlıklı konferansta; Altyapı ve Konut Bakanı Miguel Pinto Luz ile Dijitalleşmeden Sorumlu Devlet Sekreteri Bernardo Correia, Portekiz Hükûmeti'nin, AB Yapay Zekâ Yasası (AI Act) kapsamında ulusal düzenleyici otorite olarak ANACOM'u seçtiğini resmen duyurmuştur.
- Portekiz'de posta trafiği, 2025 yılının ikinci çeyreğinde (2Ç2025) bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %7 oranında azalarak 117,6 milyon birime gerilemiş olup; bu düşüşe rağmen, posta hizmetlerinden elde edilen ortalama gelir, özellikle Portekiz Posta İdaresi CTT'nin fiyat artışları ve genel seçimlerin etkisiyle %12,6 artarak yükseliş eğilimini sürdürmüştür.
- Amerika Birleşik Devletleri'nde Verizon'ın, EchoStar ile AWS-3 (Advanced Wireless Services) mobil spektrum lisanslarının olası satın alımı konusunda görüşmelerde bulunduğu bildirilmektedir.
- Amerika Birleşik Devletleri'nde Project Kuiper'ın, şu ana kadar paylaştığı zaman çizelgelerine kabaca uygun olarak, gelecek yılın ilk çeyreği sonunda beş ülkede hizmet sunmaya başlaması beklenmektedir.
- Amerika Birleşik Devletleri Posta Servisi (USPS), ülke genelindeki perakende satış noktalarında yeniden tasarlanmış, teknoloji odaklı lobiler sunarak müşteri deneyimini dönüştürme adımları atmaktadır.

- Arjantin Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM), İletişim Kritik Altyapısı Ulusal Planı'nın hedeflerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla yeni Evrensel Hizmet Genel Yönetmeliğini onaylamıştır.
- Brezilya Ulusal Telekomünikasyon Ajansı Anatel, 23-24 Eylül 2025 tarihlerinde, telekomünikasyon sektöründeki araştırmacıları, endüstri temsilcilerini ve düzenleyicileri bir araya getiren bir kuruluş olan Wireless World Research Forum (WWRF) tarafından desteklenen uluslararası bir etkinlik olan HUDDLE 2025'e ev sahipliği yapmıştır.
- Brezilya ve Suudi Arabistan, posta sektöründe deneyim alışverişini teşvik etmeyi, yeni operasyonel uygulamalar geliştirmeyi ve düzenleyici konularda uyum sağlamayı amaçlayan bir mutabakat zaptı imzalamıştır.
- Kanada'nın ilk egemen yapay zekâ fabrikası açılışına lansman müşterilerini de dahil eden Telus tarafından faaliyete geçirilmiştir.
- Kanada Posta İşçileri Sendikası (CUPW), Kanada Postası'nın dönüşümüne ilişkin hükümetin bugünkü duyurusunun ardından ulusal grev başlattığını ilan etmiştir.
- Çin'deki 5G baz istasyonu sayısı Ağustos sonu itibarıyla yaklaşık 4,65 milyona ulaşmıştır.
- Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı 29 Eylül 2025 tarihinde, China Mobile'a uydu cep telefonu hizmeti işletme lisansı verdiğini duyurmuştur.
- Endonezya'daki 80. Posta ve Telekomünikasyon Hizmetleri Günü (Hari Bhakti Postel) kutlaması, Endonezya genelinde dijital bağlantının yaygınlaştırılmasını hızlandırmak için hükümet ve telekomünikasyon sektörünün önemli bir dönüm noktasıdır.
- Filipinler'in en büyük telekomünikasyon sağlayıcılarından biri olan PLDT, Filipinler'deki üç uzak noktadaki karasal ve deniz altı fiber optik kablolara alternatif olarak Google Taara'nın serbest uzay optik teknolojisini de ilgili alanlara konuşlandırdığını duyurmuştur.
- Hindistanlı telekomünikasyon şirketi BSNL, Posta Dairesi ile 165.000 adet Hindistan postanesinde BSNL'ye ait SIM kartların satılması ve mobil kontör yükleme hizmetlerinin sunulması için yıllık bir Mutabakat Zaptı imzalamıştır.

- Derecelendirme kuruluşu Ind-Ra, Hindistan'daki telekomünikasyon şirketlerinin 5G sunumu ve testlerine güçlü yatırımlar yaparak ülke çapında kullanılabilirliği hızlandırdığını belirtmiştir.
- Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı, 2025 yılına ait "Frekans Yeniden Düzenleme Eylem Planı'nın taslak versiyonunu hazırlamıştır.
- Kuveyt İletişimden Sorumlu Devlet Bakanı Omar Al-Omar, Kuveyt'in Google Cloud ile iş birliğinin, ülkenin gelişmiş dijital çözümleri benimseme konusundaki güçlü kararlılığını vurguladığını belirtmiştir.
- Malezya, ilk aşamada iki yıl süren araştırma ve sektör katılımının ardından, teknolojinin gelecekteki yönünü belirlemek amacıyla 5G yayıncılık gelişiminin ikinci aşamasına girmiştir.
- Singapur Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA) ile Singapur Hukuk Akademisi (SAL) tarafından geliştirilen, GPT-Legal Soru-Cevap modelinin en son sürümüyle etkinleştirilen Yapay Zeka (YZ) destekli LawNet arama motorunun devreye alındığı belirtilmektedir.
- Suudi Arabistan, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Küresel Düzenleyiciler Sempozyumu'nun (GSR-25) sonuç bildirisi olan "Riyad Sonuç Bildirisi"ni yayımlamıştır.
- Tayland, fabrikalar ve işletmelerin özel kullanımına yönelik spektrum sunma planlarını duyurmuştur.
- Vodacom Business, Güney Afrika'da Yerel Breakout (LBO) hizmetini başlatmıştır.
- Kenya Rekabet Kurumu, dijital ekonomide ortaya çıkan rekabet ve tüketici koruma sorunlarına yönelik yeni düzenleyici yaklaşımların gerekliliğini vurgulamıştır.
- Telecom Egypt, Ürdün'deki Aqaba Digital Hub'da (ADH) yeni bir Varlık Noktası (Point of Presence - PoP) kurulduğunu duyurmuştur.
- Mısır Ulusal Engelliler Konseyi ve Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA), Mısır'daki engelliler için telekomünikasyon hizmetlerini iyileştirmeyi amaçlayan ortak mekanizmaları harekete geçirmek üzere bir iş birliği protokolü imzalamıştır.

- Mısır İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı ile UNESCO'nun Mısır ve Sudan Bölge Ofisi, Kahire'de ülkenin Yapay Zeka Hazırlık Değerlendirme Raporu'nu yayımlayarak etik ve kapsayıcı yapay zeka yönetişimi için bir dönüm noktası oluşturmuştur.
- Nijeryalı telekom işletmecisi MTN Nijerya, mevcut kapasitesini artırmayı, kapsama alanını iyileştirmeyi ve dijital katılımı teşvik etmeyi amaçlayan üç yıllık bir anlaşma kapsamında, daha önce T2 Mobile olarak bilinen 9Mobile Limited'den spektrum kiralamak için Nijerya İletişim Komisyonu'ndan (NCC) onay almıştır.
- Avustralya'nın ulusal posta kuruluşu Australia Post, yeni ABD gümrük vergisi kurallarına uyum sağlamasıyla birlikte, 25 Eylül 2025 tarihinden itibaren ABD'ye tüm gönderim hizmetlerini yeniden başlatacağını duyurmuştur.
- Avustralya'da Optus şebekesinde "000" acil durum çağrıları bir süre yapılamamıştır.
- Yeni Zelanda'nın önde gelen telekomünikasyon işletmecileri Spark ve One New Zealand, Emniyet Bakanı Mark Mitchell ve Yeni Nesil Kritik İletişimler Kurumu (NGCC) iş birliğiyle, acil servisler için Mobil Şebeke Görünürlük Hizmetini devreye almıştır.
- 28. Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresinde Azerbaycan hem İdari Konsey'e hem de Posta İşlemleri Konseyi'ne üye seçilmiştir.
- Azerbaycan heyeti Avrupa Posta Teşkilatı (PostEurop) yöneticileriyle Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai kentinde düzenlenen 28. Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresinde bir araya gelmiştir.
- Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Ulaştırma Bakanları 8. Toplantısı, 30 Eylül 2025 tarihinde Kazakistan'ın Almatı şehrinde gerçekleştirilmiştir.
- Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Dijital Kalkınma, İnovasyon ve Havacılık-Savunma Sanayii Bakanlığının yeniden yapılandırılmasına ilişkin kararnameyi imzalamıştır.
- Kazakistan'da telekomünikasyon ve posta hizmetleri sektörü yılın ilk sekiz ayında olumlu bir büyüme ivmesi göstermiştir.

- Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, 30 Eylül 2025 tarihinde Kazakistan Cumhuriyeti'nin Almatı şehrinde düzenlenen TDT Ulaştırma Bakanları 8. Toplantısı çerçevesinde Özbekistan Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanı Ilkham Makhkamov ile bir araya gelmiştir.
- Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) hükümetleri arasında imzalanmış olan iş birliği protokolü kapsamında, KKTC'nin fiber optik altyapısının Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından geliştirilmesi ve bu altyapı üzerinden sunulacak hizmetlerin hanelere ve işletmelere ulaştırılması amacıyla kapsamlı yatırımlar yapacağı bildirilmiştir.
- Özbekistan'ın dijital sektöründe önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilen ICT Week 2025 başarıyla tamamlanmıştır.
- "Özbekistan Postası" Anonim Şirketi, Birleşik Ulusal Sistem (hibrit posta) üzerinden gerçek ve tüzel kişilere yönelik posta gönderim hizmetlerinde uygulanacak yeni tarifeleri 18 Eylül 2025 tarihinden itibaren yürürlüğe alacağını duyurmuştur.
- Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) Hükümet Başkanları Konseyi'nin bir sonraki Konsey toplantısının 2026 yılının ilk yarısında Türkmenistan'da yapılmasının planlandığı BDT İcra Komitesi Basın Servisi tarafından bildirilmiştir.
- Avrupa'da artan çevresel baskılar ve hızlı dijital dönüşümün etkisiyle 400'ün üzerinde uzman, politika yapıcı ve sektör çalışanı Topluluk Değişim Konferansı'nda (ICE) buluşmuştur.
- Avrupa'da Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında sosyal medya, çevrimiçi pazar yerleri, uygulama mağazaları, çevrimiçi seyahat ve konaklama hizmetleri gibi çevrimiçi hizmetler düzenlenmiştir.
- ENISA, 10. ENISA eSağlık Güvenliği Konferansı kapsamında sağlık sektöründeki kurumların dijital güvenliklerini güçlendirmelerine destek olmak amacıyla Sağlık Sektöründe Siber Hijyen Rehberini yayımlamıştır.
- ETSI Yönetim Kurulu, Kuantum Teknolojileri için yeni bir Teknik Komite (TC QT) kurulmasını onaylamıştır.

- ETSI, bilgi ve iletişim teknolojileri (BT) standartları ve düzenlemeleri konusundaki iş birliğini güçlendirmek için Avrupa İletişim Ofisi (ECO) ile bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzaladığını duyurmuştur.
- ETSI, 2025 Standardizasyon Mükemmellik Ödülü'nü kazanmıştır. Düzenlenen ITEA Mükemmellik Ödülü töreninde, IML4E (Endüstriyel Makine Öğrenimi) projesi standardizasyon dalında ITEA Mükemmellik Ödülü ile onurlandırılmıştır.
- ETSI, AB Siber Dayanıklılık Yasası'nı desteklemek amacıyla TC CYBER bünyesinde EUSR Çalışma Grubu'nu yönetecek üç yeni yetkilinin seçildiğini duyurmuştur.
- ETSI Açık Kaynak MANO topluluğu, uzun vadeli destek (LTS) sürümü olan OSM Release 18'i yayımlamıştır.
- GSMA'nın Mobil İnternet Bağlantısının Durumu raporuna göre, 2024 yılında 200 milyon daha fazla kişi mobil internet kullanmaya başlamış olsa da kapsama alanı içerisinde yaşamasına rağmen henüz bağlantı kurmamış olanlara erişim sağlamak için çok daha fazla eyleme ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır.
- GSMA tarafından D2D (Cihaza-Doğrudan) uydu hizmetleri kapsamındaki spektrum hususlarına ilişkin hükümetlere rehberlik sunan yeni bir kamu politikası belgesi yayımlanmıştır.
- IEEE SA tarafından yayımlanan "Beyond Standards" başlıklı makalede, yapay zekâ tabanlı sistemlerin tedariğinde sorumlu yaklaşım ve regülasyon uyumu hususları vurgulanmıştır.
- UPU üye ülkeleri, 28. Dünya Posta Kongresi'nde aldıkları kararla Filistin Devleti'ne, UPU karar alma süreçlerine gözlemci statüsü kapsamında ek katılım hakları tanımışlardır.
- UPU üye ülkeleri, Dubai'de gerçekleştirilen 28. Dünya Posta Kongresi'nde 2026-2029 dönemine ilişkin UPU Stratejisi ile bu stratejinin yol haritası niteliğindeki Dubai İş Planı'nı kabul etmişlerdir.
- UPU üye ülkeleri, Dubai'de gerçekleştirilen 28. Dünya Posta Kongresi'nde posta mali hizmetlerine ilişkin çok taraflı çerçevede değişiklikler kabul etmişlerdir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASI

AVUSTURYA

Nüfusu:	9.142.465
Yüzölçümü:	83.879 km^2
Kişi Başına Gelir:	50,277 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (RTR)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.070.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.2

Paket Gönderilerinde Hızlı Yükseliş

2025 yılının ilk çeyreğinde Avusturya'da 98,1 milyon paket taşınmıştır; bu sayı bir önceki yılın aynı dönemine göre %6 daha fazla olmuştur. En fazla paketi Austrian Post AG (%51,7) taşırken, onu Amazon (%17,1) ve DPD (%13,2) şirketleri takip etmiştir. Avusturya'dan diğer ülkelere toplam 8,3 milyon paket gönderilmiştir. 7,6 milyonu Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) içinde, 0,7 milyonu ise AEA dışındaki bölgelere teslim edilmiştir. Bu segmentte pazar lideri %30,2 pazar payıyla UPS olurken, onu %23,6 ile GLS ve %22,1 ile DPD takip etmiştir. RTR Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Bölümü Genel Müdürü Dr. Klaus M. Steinmaurer yaptığı açıklamada *"Avusturya'dan ABD'ye mevcut teslimat kesintisinin, bir sonraki Posta İzleme Merkezlerinden birinde paketleri nasıl etkileyeceğini göreceğiz"* demiştir. Mektup segmentinde, posta hacimlerindeki düşüş devam ederken, 2025'in ilk çeyreğinde Avusturya'ya yaklaşık 121 milyon mektup gönderilmiştir. Bu, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7'lik bir

düşüşeişaret etmektedir. Yurtdışına gönderilen mektup sayısı ise %8'lik bir düşüşle 6,9 milyon olmuştur.[1]

[1]25.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.rtr.at/TKP/presse/-pressemitteilungen/presseinformationen_2025/pinfo25092025tkp.de.html adresinden ulaşılabil-mektedir.

BELÇİKA

Nüfusu:	11.720.763
Yüzölçümü:	30,528 km²
Kişi Başına Gelir:	44.283.21 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü-BIPT
Mobil Şebeke Abonesi:	11.380.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.950.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.3

Lycamobile'a 280.000 Avro Para Cezası

Belçika Telekomünikasyon ve Posta Hizmetleri Enstitüsü BIPT tarafından Lycamobile'in numara taşıma durumunda ön ödemeli kredi iade düzenlemelerine uymadığına dair karar kapsamında 280.000 Avro para cezası vermiştir[2].

Belçika Elektronik İletişim Kanunu'nun 111/2. maddesi ve 30 Temmuz 2022 tarihli Kraliyet Kararnamesi uyarınca, mobil operatörler, kullanıcıların numara taşıma talebinde bulunmaları durumunda, kullanılmamış ön ödemeli kredi bakiyelerini iade etmekle yükümlüdür. Cep telefonu numaralarını başka bir operatöre taşıyan ön ödemeli kart kullanıcıları, kullanılmayan arama kredilerinin iadesini alma hakkına sahiptir.

BIPT, Lycamobile'in bu yükümlülüğe uymadığını tespit etmiştir. Şirket, numara taşıma işlemi gerçekleştiren kullanıcılara kredi iadesi yapmamıştır. Bu durum, tüketici haklarının ihlali anlamına gelmektedir.

[2] 05.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.bipt.be/consumers-/publication/the-bipt-imposes-a-eur280-000-fine-on-lycamobile ulaşılabilmektedir.

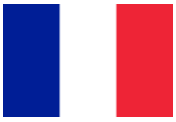

FRANSA

Nüfusu:	67.422.241
Yüzölçümü:	543.940 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	49.492 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ARCEP
Mobil Şebeke Abonesi:	72.751.000
Sabit Şebeke Abonesi:	37.759.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86,10

Arcep Frekans Tahsisi Kamuoyu İstişaresini Başlattı

Arcep'in mobil uydu hizmetlerinin işletilmesi için verdiği frekans lisanslarının birçoğunun süresi önümüzdeki yıllarda dolacaktır. İlgili spektrumun yeniden tahsisi, uydu sistemlerine yatırım, rekabet, bölgesel dijital gelişim ve inovasyon gibi sektör için stratejik sonuçlar ortaya koymaktadır.

Mobil uydu hizmetlerinin (MSS) işletilmesi için L-bant frekanslarının tahsisine ilişkin kamuoyu istişaresi 21 Kasım 2025 tarihine kadar gerçekleştirilecektir. Arcep, paydaşlardan L-bandı spektrum ihtiyaçları konusunda geri bildirim toplamak ve ardından bu frekansların yeniden atanması için prosedürü ve koşulları hazırlamak amacıyla bir kamuoyu istişaresi başlatmaktadır.

"L bandı" olarak adlandırılan 1518-1559 MHz, 1610-1660.5 MHz, 1670-1675 MHz ve 2483.5-2500 MHz bantlarındaki frekansları kullanma lisanslarının 2027-2030 yılları arasında sona ermesi planlanmaktadır. Bu MSS ağları, geçmişte karasal ağların yetersiz veya erişilemez olduğu bölgelerde uydu tabanlı telefon ve internet erişim hizmetleri geliştirmek için kullanılmıştır. Son yıllarda, özellikle Nesnelerin İnterneti'nin (IoT) yaygınlaşması ve Doğrudan Cihaza (D2D) mobil uydu çözümlerinin tanıtılmasıyla birlikte, uydu hizmetleri için yeni gelişme beklentileri ortaya çıkmaya başlamıştır.

Bu kamuoyu istişaresinin amacı, Arcep'in L-bant spektrum kaynaklarının yeniden tahsisine yönelik eylemlerini bilgilendirmektir. Mobil uydu hizmetlerinde hem teknolojik

hem de endüstriyel gelişmelerin yaşandığı bir dönemde, bu istişare aynı zamanda bu tahsislerin mobil bağlantı pazarını nasıl etkileyeceğini öngörmeyi de amaçlamaktadır.

Bu amaçla Arcep, özellikle ilgili spektrumun etkin yönetimi, bölgesel dijital gelişim ve sektörde adil ve etkili rekabetin sağlanması amacıyla, mobil uydu hizmetlerinin arzı ve kullanımıyla ilgili konularda etkilenen tüm paydaşlara sorular sormak istemektedir.[3]

[3] 26.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://en.arcep.fr/news/press-releases/view/n/frequencies-260925.html adresinden ulaşılabilmektedir.

HOLLANDA

Nüfusu:	17.000.000
Yüzölçümü:	41.543 km^2
Kişi Başına Gelir:	52,367 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Piyasa ve Tüketici Kurumu (ACM)
Mobil Şebeke Abonesi:	17.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.500.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

ACM’nin Avrupa Veri Yasası'na İlişkin Taslak Düzenlemesi

Avrupa Veri Yasası 12 Eylül 2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu düzenleme ile Avrupa veri ekonomisi yeni bir ivme kazanmıştır. Bu kapsamda, yeniliği teşvik etmek amacıyla veri erişimi iyileştirilmiş ve kullanıcılar kendi verileri üzerinde daha fazla kontrole sahip olmuştur. ACM’ye (Hollanda Rekabet ve Piyasa Kurumu) ise kısa süre içinde bu yasayı uygulama yetkisi verilmiştir. İşletmeleri yeni kurallarla tanıştırmak amacıyla ACM, taslak kılavuzlar hazırlamıştır ve bu kılavuzlar kamuoyu görüşüne açılmıştır.

Veri Yasası, Avrupa Birliği’nde adil, açık ve yenilikçi bir veri piyasasının oluşturulmasına katkıda bulunmuştur. Erişim ve kullanıcı haklarına ilişkin yeni kurallar çerçevesinde, bireyler ve işletmeler büyüyen Avrupa veri ekonomisinden daha fazla faydalanabilmiştir. Yenilikçi işletmeler veri erişiminde iyileştirilmiş imkanlara kavuşmuş, kullanıcılar ise hangi verilerin toplandığını ve bu verilere nasıl erişebileceklerini daha iyi anlayabilmiştir.

Veri Yasası, bireyler ve işletmeler için yeni fırsatlar yaratmış, aynı zamanda işletmelere bazı yükümlülükler getirmiştir. Gelecekte, otomotiv ve tarım gibi sektörlerde akıllı cihaz üreten ve sağlayan üreticiler, verileri kullanıcılar için erişilebilir hâle getirmek zorunda olmuştur. Bu kullanıcılar, örneğin tamir firmaları veya akıllı BT çözümleri geliştiricileriyle bu verileri paylaşabilmiştir. Bulut şirketleri ise verilerin taşınabilmesini

ve farklı bulut şirketlerine ait sistemlerin birbirine bağlanabilmesini mümkün kılmak zorunda kalmıştır.

İşletmelerin Veri Yasası'nda yer alan yükümlülükleri uygulamaları önem arz etmiştir. Başlamalarına yardımcı olmak ve pratik rehberlik sunmak amacıyla ACM, akıllı cihaz üreticileri ve sağlayıcıları için "Veri Paylaşımı Kılavuzu"nu (Leidraad Data Delen) yayımlamıştır. Bu kılavuzlar kamuoyu görüşüne açılmıştır; böylece işletmeler ve kullanıcılar, en acil sorularının bu kılavuzlarla yanıtlanıp yanıtlanmadığını bildirebilmiştir.[4]

[4] 11.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.acm.nl/en/-publications/acm-publishes-draft-guidelines-regarding-european-data-act-businesses adresin-den ulaşılabilmektedir.

İNGİLTERE

Nüfusu:	66.900.000
Yüzölçümü:	242.495 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	46.371 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	86.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	29.800.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	97,8

1. İşletmeci Değişikliğinin Kolaylaştırılması Düzenlemesi

İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, geçen yıl yürürlüğe giren "tek dokunuşla işletmeci değişikliği" düzenlemesinin ardından 300'ün üzerinde işletmecinin bu sisteme uyum sağladığını, artık tüketicilerin mevcut işletmecilerine uğramadan sadece yeni işletmecileri ile değişiklik işlemini yapabildiklerini açıklamıştır. Açıklamaya göre, bu sürede sabit telefon veya internet işletmecisini bu şekilde değiştiren abone sayısı 1,6 milyona ulaşmıştır [5].

2. Acil Yardım Çağrıları Düzenlemesine Aykırılık

İngiltere Düzenleyici Kurumu OFCOM, Vonage firmasına kullanıcılarına kesintisiz acil yardım çağrı hizmetlerini sunamaması sebebi ile 700bin Sterlin idari para cezası vermiştir. VoIP hizmeti sunan şirketin, 23 Ekim-3 Kasım 2023 tarihleri arasında kurumsal müşterilerine belirlenemeyen bir sebeple acil yardım çağrı hizmetlerine erişim sağlayamadığı belirtilirken hatanın kaynağının bulunamamasının şirketin

[5] 12.9.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.ofcom.org.uk/phones-and-broadband/switching-provider/1.6-million-brits-hit-switch-on-their-broadband-provider adresinden ulaşılabilmektedir.

şebekesi üzerinde yeterli gözetleme becerisine sahip olmadığını gösterdiği de ifade edilmiştir [6]

[6] 25.9.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.ofcom.org.uk/phones-and-broadband/telecoms-infrastructure/ofcom-fines-vonage-700000-for-emergency-call-failures adresinden ulaşılabilmektedir.

İRLANDA

Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

İrlanda 2025 Yılı 2. Çeyrek Elektronik İletişim Sektörü Raporu Yayınlandı

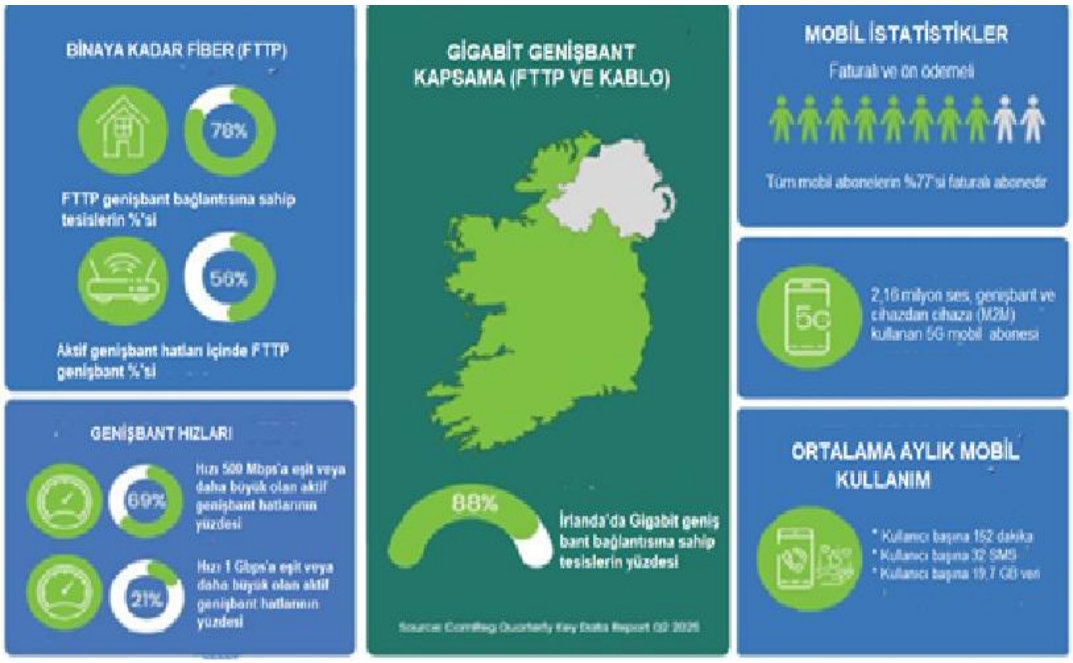

İrlanda İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg), 2025 Yılı İkinci Çeyrek (1 Nisan - 30 Haziran) dönemine ait Elektronik İletişim pazarına ilişkin Üç Aylık Pazar Verileri Raporunu yayınlamıştır.

Rapora göre, sabit genişbant abone sayısı, 2024 yılı ikinci çeyreğine kıyasla %2,7 artışla 1,72 milyona yükselmiştir. Bunlardan 2025 ikinci çeyreğinde toplam sabit

genişbant abone hatlarının %56'sını temsil eden yaklaşık 958 bini, binaya kadar fiber (FTTP) abone hatlarıdır ve 2024 yılı ikinci çeyreğine kıyasla %46'lık artış göstermiştir.

ComReg ayrıca, İrlanda genelinde İlçe, Seçim Bölgesi ve diğer coğrafi bölgelere göre Gigabit Genişbant (FTTP ve Kablo) Kapsama Alanını ve Kullanımını gösteren etkileşimli bir uygulama içeren bir Açık Veri Harita Uygulaması da yayınlamıştır.

FTTP, en çok satın alınan genişbant teknolojisidir ve İrlanda'daki tüm binaların %78,5'inde mevcuttur. İrlanda'daki tüm tesislerin %88'inde Gigabit genişbant mevcuttur. FTTP kullanımı açısından, FTTP hizmeti sunulabilen tüm tesislerin %50'sinde 2025'in ikinci çeyreği sonunda aktif bir FTTP hizmeti bulunmaktadır. FTTP kapsamasının en yüksek olduğu bölgeler %94 ile Longford ve Westmeath iken, Westmeath %96 ile en yüksek Gigabit kapsama oranına sahiptir.

Aylık bazda, ortalama bir konut sabit genişbant abone hattı 498 GB veri kullanmıştır ve bu, 2024'ün 2. çeyreğine göre %15'lik bir artışa denk gelmektedir. İşletmeler ise 354,5 GB veri kullanmış olup bu, 2024'ün 2. çeyreğine göre %9'luk bir artışa denk gelmektedir.

2025'in 2. çeyreğinde, sabit genişbant abone hatlarının yaklaşık %69'u 500 Mbps veya üzeri hızlarda genişbant satın alırken, bu oran 2024'ün 2. çeyreğinde %50 idi. Abonelerin %21'i ise 1 Gbps veya üzeri hızlarda genişbant satın almıştır. Yaklaşık 958 bin FTTP abone hattının %93'ünün genişbant hızı 500 Mbps veya üzeridir.

Toplam mobil abonelikler (mobil genişbant ve makineden makineye (M2M) dahil) 2025'in 2. çeyreğinde 10,6 milyona yükselmiştir. Bu artış, tüm mobil aboneliklerin %77'sini oluşturan faturalı aboneliklerdeki artıştan kaynaklanmaktadır. 2025'in 2. çeyreğinde 5G abone sayısı 2024'ün 2. çeyreğine göre %26'lık artışla 2,16 milyona yükselmiştir. Ortalama bir mobil ses abonesi aylık bazda 152 dakika telefonla konuşmuş, 32 kısa mesaj göndermiş (%2 yıllık düşüş) ve 19,7 GB veri kullanmıştır (%20 yıllık artış).

2025'in 2. çeyreğine ait Üç Aylık Pazar Verileri Raporu'na ComReg yayınlar sayfasından ulaşılabilmektedir.[7]

[7] 04.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.comreg.ie/comreg-issues-electronic-communications-sector-quarterly-report-for-q2-2025/ adresinden ulaşılabilmektedir.

İSPANYA

Nüfusu:	47.615.034
Yüzölçümü:	505.990 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	30.104 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	56.896.715
Sabit Şebeke Abonesi:	19.060.635
İnternet Kullanım Oranı (%):	93,90

1. Mobil Veri Trafiği 2025 Yılının İlk Çeyreğinde Yaklaşık %14 Oranında Arttı

İspanya'da 2025 yılının ilk çeyreğinde perakende gelirleri, geçen yılın aynı dönemine göre %2,7 artışla 5,8 milyar Avroya ulaşmıştır.

İspanya Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonu (CNMC) tarafından yayınlanan son verilere göre, perakende gelirlerinde en büyük büyümeyi DIGI sağlamış ve 2024'ün ilk çeyreğine kıyasla %21'in üzerinde bir artış göstermiştir. Movistar %5,6 artarken, MASORANGE sabit kalmıştır. Vodafone ve ana ücretsiz televizyon gruplarının gelirlerinde ise düşüş görülmüştür. Dört ana işletmeci birlikte perakende gelirlerinin %84,3'ünü oluşturmuştur.

NGA Dağıtımı ve Hizmetleri

Kurulu yeni nesil şebeke erişimlerinin (NGA) toplam sayısı, bir yıl öncesine göre %1,9 azalarak 87,7 milyon olmuştur. Aktif NGA erişimleri (gerçekten hizmet sağlayanlar) %5,4 artarak 18,5 milyona ulaşmıştır. Bunlardan 17,2 milyonu, en yaygın kullanılan teknoloji olmaya devam eden eve kadar fiber (FTTH- fiber-to-the-home) olmuştur.

Sabit Genişbant: Daha Fazla Fiber ve Daha Fazla Hız

Sabit genişbant bağlantı sayısı, bir önceki yıla göre %4,3 artışla 19,1 milyona ulaşmıştır. Bu bağlantıların %89,8'i halihazırda fiber optik bağlantı olmuştur. Ayrıca, büyük çoğunluğunun (18,5 milyon) sözleşmeli hızı 100 Mbps veya üzeri olup ve bunların yaklaşık %30'u 1 Gbps veya üzeri hıza sahip olmuştur.

Sabit genişbant hatlarının %82,3'ü Movistar, Vodafone ve MASORANGE'a ait görülmüştür. DIGI'yi de eklersek, ilk dört işletmecinin payı %93,4'e yükselmiştir.

Mobil Telefon ve Ücretli TV

55,6 milyon mobil hat internete bağlanmıştır (%3,5 yıllık artış). Mobil veri trafiği %13,8 artarak 2,3 milyon terabayta ulaşmıştır. Mobil hatların %88,8'i mobil genişbant hizmetlerinden yararlanmıştır.[8]

Ücretli TV abone sayısı %5,3 artarak 11,4 milyona ulaşmıştır. Genişbant ağları üzerinden sağlanan IPTV'de ise 6,3 milyon kullanıcı kaydedilmiştir.

2. İspanya'da Mobil Telefon Hattı Sayısı 62 Milyonu Aştı

İspanya Ulusal Piyasalar ve Rekabet Komisyonu (CNMC), 2025 yılı Haziran ayı itibarıyla telekomünikasyon istatistiklerini CNMCData'da yayınlamıştır.

Mobil pazar, Haziran ayını 62.067.902 hat ile kapatmış bulunmaktadır. Movistar, Vodafone ve MASORANGE, pazardaki mobil hatların %86,5'ini oluşturmuştur.

Nesnelerin İnterneti'nin (IoT) gelişimi için olmazsa olmaz olan makineden makineye (M2M) hatlar 18,07 milyona ulaşarak bir önceki yıla göre %48,3 büyüme kaydetmiştir.

Mobil taşınabilirlik alanında, Haziran ayında 461.686 işletmeci değişikliği yapılmış; bu sayı bir önceki yıla göre %5 artış göstermiştir. Movistar ve DIGI pozitif bakiyelere ulaşırken (sırasıyla 15.481 ve 66.845 hat), Vodafone, MASORANGE ve tüm MVNO'lar net müşteri kaybetmiştir.

Mobil genişbant, Haziran 2024'e göre %5,1 artışla toplam 55,4 milyon ses hattını internet erişimiyle birleştirmiştir.

Sabit genişbant ise büyümeye devam etmiştir: Haziran ayında 72.363 yeni hat eklenerek toplam hat sayısı 19,18 milyona ulaşmıştır. Eve kadar fiber (FTTH) hizmetlerinin dağıtımı, bu büyümenin itici gücü olmuş ve ayda 125.853 net hat eklenerek toplam hat sayısı 17,3 milyonu aşmıştır.

---

[8] 04.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.cnmc.es/prensa/trimestral-1T25-telecos-20250904?back=news adresinden ulaşılabilmektedir.

Sabit genişbant hatlarının %82,2'si Movistar, Vodafone ve MASORANGE'da yoğunlaşmıştır.

Sabit hatlarda ise Haziran ayı, 21.700 yeni hat eklenerek 17,59 milyon hatla kapanmıştır. 100 kişiye düşen hat sayısı 35,8 olmuştur.

Toptan genişbant hizmetleri açısından ay, 4,39 milyon yerel NEBA hattı ve 1 milyonun biraz üzerinde NEBA FTTH hattıyla sona ermiştir.[9]

[9] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.cnmc.es/prensa/datos-junio-telecos-20250916 adresinden ulaşılabilmektedir.

İSVEÇ

Nüfusu:	10.377.781
Yüzölçümü:	449.964 km^2
Kişi Başına Gelir:	55.566 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Posta ve Telekom Ajansı (PTS)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.015.553
Sabit Şebeke Abonesi:	1.261.073
İnternet Kullanım Oranı:	%88,31

1. Genişbant Haritalama Veri Toplama Süreci

Posta ve Telekom Ajansı PTS, İsveç'teki mobil kapsama ve genişbant haritalama çalışmaları kapsamında yıllık veri toplama sürecini başlatmıştır. Bu çalışmanın temel amacı, İsveç genelinde genişbant altyapısına ve mobil kapsama alanına dair eksiksiz bir resim elde etmektir.

Genişbant şebekelerinin tüm sahipleri, hizmet sağlayıcıları ve aktif ekipmana sahip tüm işletmeciler aşağıdaki bilgileri raporlamakla yükümlüdür:

- Mevcut altyapı
- Planlanan genişleme (altyapı kurulumu)
- Potansiyel ek bağlantılar
- Aktif genişbant abonelikleri

Raporlama, 40 hafta boyunca gönderilecek bir dijital anket aracılığıyla gerçekleştirilecektir ve Ekim ayı boyunca açık kalacaktır. Son raporlama tarihi 31 Ekim 2025'tir.

PTS, genişbant hedeflerini takip edebilmesi ve genişbant teşviklerini doğru şekilde dağıtabilmesi için doğru ve güncel verilerin hayati önem taşıdığını vurgulumaktadır.

Raporlama sürecinde destek ihtiyacı olanlar için Ekim ayı boyunca üç dijital bilgilendirme toplantısı düzenlenecektir.[10]

2. 2G ve 3G Şebekelerinin Kapanmasına Karşı Hazırlık Çalışmaları

İsveç'te giderek daha fazla belediye, mobil işletmecilerin yakında yapacağı 2G ve 3G şebekelerinin kapatılması için hazırlık yapmaya başlamıştır. Bu durum, Post- och telestyrelsen (PTS) tarafından yürütülen yeni bir anketin sonuçlarına yansımıştır.

Mobil işletmecilerin artan veri talebini karşılamak üzere daha modern şebekelere (4G ve 5G) geçiş yapması nedeniyle, çoğu 2G ve 3G şebekesinin 2025 yılı sonunda devreden çıkarılması beklenmektedir.

Şebekelerin kullanımdan kalkması, belediyelerdeki eski teknolojilerle çalışan kritik ekipmanların işlevini yitirmesi anlamına gelmektedir. Bu durumdan etkilenebilecek cihazlar arasında asansörlerdeki acil durum telefonları, izleme ve ölçüm sensörleri ile güvenlik/yardım alarmları bulunmaktadır. PTS, bu önemli teknoloji geçişine karşı belediyelerin ne kadar hazırlıklı olduğunu görmek için bir takip anketi gerçekleştirmiştir.

Anket sonuçlarına göre, daha önce yanıt vermeyen birçok belediye artık bu teknoloji geçişinin operasyonlarını ne ölçüde etkileyeceğini araştırdığını belirtmektedir.

- Daha önce 135 olan, sonuçları inceleyen belediye sayısı 196'ya yükselmiştir.
- Ayrıca, olası sonuçlarla başa çıkmak için plan veya strateji hazırlayan belediye sayısı da artmıştır.

Anket, büyükşehir belediyelerinin genellikle kırsal bölgelerdeki belediyelere göre hazırlık önlemlerini almada biraz daha ileride olduğunu göstermektedir. Ancak, kapatmanın olası sonuçlarını henüz analiz etmemiş belediyeler de bulunmaktadır.

[10] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/nu-startar-datainsamlingen-for-arets-bredbandskartlaggning/ adresinden ulaşılabilmektedir.

PTS Proje Yöneticisi Cecilia Baksa, duruma ilişkin şunları söylemiştir: *"Çoğu belediyenin sonuçları araştırmış olması çok olumlu. Ancak şebekeler kapatıldığında sorun yaşamamak için herkesin kendi ekipmanını gözden geçirmesi gerekmektedir. Bu çalışma devam etmeli ve hazırlıkları kolaylaştırmak için belediyeleri deneyimlerini paylaşmaya teşvik ediyoruz."*[11]

[11] 25.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/fler-kommuner-rustar-infor-avvecklingen-av-2g--och-3g-naten/ adresinden ulaşılabilmektedir.

İSVİÇRE

Nüfusu:	8.796.669
Yüzölçümü:	41.285 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	89.349 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BAKOM-OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	10.586.481
Sabit Şebeke Abonesi:	4.330.800
İnternet Kullanım Oranı(%):	98

1. İsviçre Postası, ABD'ye Bazı Paketlerin Gönderimini Yeniden Başlattı

Yeni gümrük düzenlemeleri nedeniyle ABD'ye tüm mal sevkiyatlarını askıya alan İsviçre Postası, ABD'ye 100 dolar (80 İsviçre Frangı) değerine kadar paketlerin gönderilmesine tekrar başladıklarını belirtmiştir.

İsviçre Postası yaptığı açıklamada, yalnızca yasalara uygun paketlerin ABD'ye ulaşmasını sağlamak için süreçlerini yeniden düzenlediğini belirtmiştir. Bunun için IT sistemlerini uyarlamış, uluslararası nakliye ortaklarıyla koordinasyon sağlamış ve ek kontrol mekanizmaları getirmiştir.

Swiss Post, 100 doların üzerindeki gönderilerin hala hariç tutulduğunu belirtmiştir. Bu, yaklaşık 80 İsviçre Frangına karşılık gelmektedir. Sadece FedEx Express Swiss Post ile ekspres teslimat seçeneği hala kullanılabilmektedir.

Askıya alınma nedeninin, ABD hükümetinin mal ithalatı için önceki 800 dolarlık muafiyet sınırını kaldırma kararı olduğu belirtilmiştir.[12]

[12] 02.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.swissinfo.ch/eng/trade-policy/swiss-post-sends-gifts-to-the-usa-again/89935366 adresinden ulaşılabilmektedir.

2. iWay, Veri Merkezi Operasyonlarını Modernize Edecek

İsviçreli telekomünikasyon sağlayıcısı iWay, veri merkezi operasyonlarını modernize etmek ve otomatikleştirmek için Nokia DCF ve Kyndryl'i seçmiştir.

Nokia ve görev açısından kritik kurumsal teknoloji hizmetlerinin önde gelen sağlayıcısı Kyndryl, iWay'in veri merkezi operasyonlarını dönüştürmek ve modernize etmek için Nokia'nın Veri Merkezi Yapısı (DCF) çözümünü ve Olay Odaklı Otomasyon (EDA) platformunu Kyndryl'in uçtan uca ağ yönetimi hizmetleriyle birlikte seçtiğini duyurmuştur.

Anlaşma, Nokia'nın gelişen dijital altyapı ihtiyaçlarını karşılayan açık, güvenilir ve kullanımı kolay ağ çözümleri sunmaya odaklanan kurumsal veri merkezi yetenekleri ile Kyndryl'in riskleri yönetmek ve ileri teknolojileri entegre etmek için donanımlı, çevik ve geleceğe hazır BT altyapısı kurma ve çalıştırma becerisini bir araya getirerek Nokia ve Kyndryl ortaklığının güçlü yanlarını kullanmaktadır.

Veri egemenliğine olan talebin artması en önemli öncelik haline gelirken, işletmeler modern, otomatik veri merkezlerine yönelmektedir. Kyndryl'in Hazırlık Raporu'na göre, telekom liderlerinin %84'ü yapay zekanın önümüzdeki üç yıl içinde stratejik hedeflerine ulaşmak için gerekli olacağına inanırken, çeşitli sektörlerden üst düzey teknoloji liderlerinin %79'u yapay zeka girişimlerini desteklemek için altyapılarını modernize etme baskısı altında olduklarını belirtmektedir.

Merkezi Zürih'te bulunan iWay, İsviçre'nin önde gelen konut müşterileri ve küçük ve orta ölçekli işletmeler için İnternet servis sağlayıcılarından biridir. Bu anlaşma kapsamında iWay, Nokia'nın yüksek performanslı ağ teknolojisi ve Kyndryl'in derin BT ve ağ uzmanlığından yararlanarak tamamen otomatik bir veri merkezi ağına geçeceği belirtilmiştir. Bu uygulama, ağ yönetimini basitleştirecek, yeni özelliklerin piyasaya sürülmesini hızlandıracak ve güvenliği artıracak, böylece daha ölçeklenebilir ve verimli bir veri merkezi yapısı çözümünün önünü açarken, iWay'in müşterilerine sunduğu hizmetlerin güvenilirliğini ve performansını artıracağı öngörülmektedir.[13]

[13] 09.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.thefastmode.com/-technology-solutions/44492-swiss-isp-iway-selects-nokia-dcf-kyndryl-to-modernize-automate-data-center-ops adresinden ulaşılabilmektedir.

İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km^2
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

AGCOM'dan, Etkileyiciler (Influencers) Hakkındaki Yönergelere Kabul

İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu AGCOM, 5 Ağustos 2025 tarihinde nitelikli etkileyiciler için geçerli olan Görsel-İşitsel Medya Yönergelerinin yeni (değiştirilmiş) bir versiyonunu yayınlamıştır. İlk yönergeler, daha katı uygunluk kriterleriyle 2024 yılı Ocak ayında kabul edilmiştir. AGCOM ayrıca, yönergeler tarafından belirlenen kurallar ile denetim ve şeffaflık tedbirlerini daha da açıklayan bir davranış kuralları da yayınlamıştır.

Uygunluk Kriterleri: Yönergeler, etkileyicilerin geniş bir tanımını sunmaktadır. Ancak yalnızca belirli uygunluk kriterlerini karşılayan etkileyicilerin, yönergelerde ve tüzüklerde listelenen tedbirleri uygulaması gerekecektir. Yeni uygunluk kriterleri, şu özelliklere sahip etkileyicileri kapsamaktadır:

- 500.000 takipçiye/aboneye ulaşan veya
- Tanımlandığı üzere, ortalama bir milyon aylık izlenmeye sahip olan.

Bu rakamlara, kullandıkları sosyal medya veya video paylaşım platformlarından en az birinde ulaşılmalıdır. Bu etkileyiciler, AGCOM web sitesinde yayınlanan özel bir kayıtta listelenecektir. Açıkça tanımlanabilir olmalı (ilgili durumlarda sanal etkileyici olduklarını belirtmek de dahil) ve belirli kurallara uymalıdırlar.

Kurallar: Etkileyiciler, ticari iletişimler, dezenformasyon stratejileriyle mücadele dahil olmak üzere haberlerin bütünlüğünün korunması ve nefret söylemi ile ayrımcılıktan insan onurunun korunması konularında Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Kanunu'nda belirlenen temel ilkelere uymalıdır.

Ayrıca, etkileyiciler, isteğe bağlı görsel-işitsel medya hizmetleri için geçerli olan küçükleri koruma kurallarına da uymalıdır. Bu, bir dizi parametreye göre tanımlanan, küçükler için ciddi şekilde zararlı olan içeriklere erişimi engellemeleri gerektiği anlamına gelmektedir. Ayrıca, etkileyiciler, içeriklerinde yer alan küçüklerin itibarına zarar veremezler.

Tüm ticari iletişimler, IAP'nin (reklam özdenetim kuruluşu, Advertising Self-Regulatory Organisation) Dijital Tablosuna uygun olarak etiketlenmelidir.

Küçüklerin Filtre Kullanımıyla İlgili Korunması: İlginçtir ki, etkileyiciler, küçüklerin gelişimini etkileyebilecek şekilde görsel-işitsel içeriği değiştiren filtrelerin veya diğer yazılım uygulamalarının kullanımını tespit etmelidir. Bu, gerçekçi olmayan modellerin yayılmasını veya gerçek özellikleriyle tutarsız performanslar veya etkiler öneren ürün ve hizmetlerin tanıtımını kapsamaktadır.

"Değiştirilmiş içerik/fotoğraf/video" veya "filtrelenmiş fotoğraf/video/filtreler" bilgisi, ilk dört etikette (Hashtag) veya ilk iki bilgi öğesinde açıkça gösterilmelidir.

Denetim: AGCOM, uyumluluk kontrollerini izleyerek ve yürüterek bu kuralların uygulanmasını denetleyecek ve Görsel-İşitsel Medya Hizmetleri Kanunu'nun 38. ve 67. maddeleri uyarınca, küçükleri koruma kurallarının ihlali durumunda 600.000 Avro'ya kadar yaptırım uygulayabilecektir.[14]

[14] 15.08.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.cullen-international.com/client /site/documents/B5MEEU20250003 adresinden ulaşılabilmektedir.

POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

Polonya Posta Tüketicileri Evrensel Posta Hizmeti Kavramına Yabancı

Polonya'da yapılan bir araştırma, posta hizmetleri kullanıcılarının "evrensel posta hizmeti" (EPH) terimine dair farkındalıklarının düşük olduğunu ortaya koymuştur. Polonya posta düzenleyicisi UKE'nin yayımladığı rapora göre, 2024 yılında bireysel kullanıcıların yalnızca %21,1'i ve kurumların %38'i bu terimi bilmekteydi (2020'deki sırasıyla %17,1 ve %21,7'lik oranlara göre bir artış olsa da, farkındalık hâlâ düşüktür). Bununla birlikte, bireysel katılımcıların %72'si, bu hizmetlere erişimin sağlanması için yasal ve düzenleyici güvencelerin önemli olduğunu desteklemiştir.

Mevcut evrensel hizmetler kapsamı; 2 kg'a kadar mektup gönderilerini, yurt içi 10 kg'a kadar ve yurt dışı 20 kg'a kadar kolileri içermektedir.

- Bireysel Kullanıcılar: Ankete katılan bireylerin sadece %8,9'u mevcut kapsamı yetersiz bulmuştur. Yetersiz bulanların %85'i, kapsamın çok dar olduğu görüşündedir. Genişletme önerileri ise ağırlıklı olarak kurye gönderilerinin (%73,6) ve daha yüksek ağırlığa sahip posta paketlerinin (%69,2) dâhil edilmesine odaklanmıştır.
- Kurumsal Kullanıcılar: Kurumsal müşterilerin %63,5'i mevcut kapsamın yeterli olduğunu düşünmektedir. Ancak yetersiz bulan küçük bir kesim (%9,8), kapsamın özellikle daha yüksek izin verilen ağırlığa sahip posta paketleri ve kurye gönderileri eklenerek genişletilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Raporun diğer önemli bulguları, Polonya posta sektöründeki teknolojik ve pazar değişimlerini gözler önüne seriyor:

- InPost Liderliği: InPost, anket katılımcıları arasında en çok tanınan ve kullanılan hizmet sağlayıcısı olmuştur. 2035 sonuna kadar evrensel hizmet sağlayıcısı olarak belirlenen Poczta Polska'nın ise yüksek tanınırlığa rağmen kullanım ve imajının düştüğü görülmüştür.
- Kargo Dolaplarının Yükselişi: Kargo dolapları (paket otomatları), Polonya teslimat pazarında popülaritesini hızla artırmıştır. 2024'te bireylerin %48,4'ü gönderi yapmak için, %66,8'i ise teslimat almak için dolapları kullanmıştır (2020'de bu oranlar sırasıyla %17,8 ve %42,6 idi).
- Teslim Alma Tercihleri: Bireysel müşterilerin paketlerini teslim almak için en çok tercih ettiği yerler kargo dolapları (%74,1), mahalle mağazaları (%37,6) ve benzin istasyonları olmuştur (%22).

Geleneksel Hizmetler Kullanımı Düşüyor: Geleneksel posta hizmetlerinin kullanımı hem bireysel hem de kurumsal müşterilerde düşüş göstermiştir:

- Postaneden Gönderim: Postaneler aracılığıyla koli gönderme oranı, 2020-2024 yılları arasında bireysel kullanıcılarda %54,2'den %48,8'e gerilemiştir. Kurumsal müşterilerde ise bu oran %63,2'den %38,2'ye düşmüştür.
- Kurye ve Postacıdan Teslim Alma: Postacı veya kuryeden doğrudan teslim alma oranı, bireyler arasında %73,2'den %55,8'e düşmüştür.

E-Teslimat ve Hibrit Hizmetlere İlgi: Bireyler arasında e-teslimat ve hibrit hizmetlere dair farkındalık düşük kalmaya devam ederken (%65,3), kurumsal müşterilerde ilgi artmaktadır. Kurumların %51,8'i bu hizmetlerin farkında ve %74,3'ü olumlu görüş

bildirmektedir. Poczta Polska, 2035 sonuna kadar bu e-teslimat hizmetlerini sağlamakla yetkilendirilmiş durumdadır.[15]

[15] 22.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına Cullen International adresinden ulaşılabilmektedir.

PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

Portekiz, Yapay Zekâ Düzenleyicisi Olarak ANACOM'u Seçti

Portekiz'in Ulusal İletişim Düzenleyicisi olan ANACOM'un, 19 Eylül 2025'te Lizbon'da düzenlediği "Yapay Zekâ – İnovasyon ve Düzenleme Zorlukları" başlıklı konferans, önemli bir kararla sona ermiştir. Altyapı ve Konut Bakanı Miguel Pinto Luz ile Dijitalleşmeden Sorumlu Devlet Sekreteri Bernardo Correia, Portekiz Hükûmeti'nin, AB Yapay Zekâ Yasası (AI Act) kapsamında ulusal düzenleyici otorite olarak ANACOM'u seçtiğini resmen duyurmuştur.

Konuşmacılar, konferans boyunca teknolojik inovasyon, rekabetçilik ve temel hakların korunması arasında bir denge kurulması gerekliliğini tartışmıştır. Kapanış konuşmasını yapan ANACOM Yönetim Kurulu Başkanı Sandra Maximiano, Hükûmet'e duyulan güven için teşekkür ederek, görevi sorumlulukla yerine getireceklerini taahhüt etmiştir.

Maximiano, Avrupa çerçevesiyle uyumlu, etik, güvenli ve şeffaf bir yapay zekâ adaptasyonu sağlayacaklarını ve inovasyonu destekleyen istikrarlı bir düzenleyici ortam yaratacaklarını belirtmiştir.

Konferansta öne çıkan ana mesajlar şunlardır:

- Uluslararası İş Birliği: OECD Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Başkan Yardımcısı Audrey Plonk, parçalanmayı önlemek için çok taraflı iş birliğinin ve düzenleyici birlikte çalışabilirliğin önemini vurgulamıştır. Uluslararası panelistler, yapay

zekâ düzenlemesinin küresel bir zorluk olduğunu ve kapsayıcı bir etik çerçeve gerektirdiğini belirtmiştir.

- Sektörel Uygulamalar: ANACOM Yönetim Kurulu Üyesi Manuel Cabugueira tarafından stratejik bir çerçeveye oturtulan ulusal bölümde, yapay zekânın sağlık, sosyal medya ve veri koruma gibi kritik alanlardaki dönüştürücü rolü vurgulanmıştır.
- Parçalanma Riski Uyarısı: ANACOM Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Raquel Brízida Castro, normatif ve kurumsal parçalanma riskine dikkat çekerek, bunun düzenlemenin etkinliğini zayıflatabileceği uyarısında bulunmuştur.

İnovasyonun Motoru Olarak Yapay Zekâ: Teknoloji ve iş dünyası inovasyon panellerinde, yapay zekânın işletmeler ve kamu hizmetleri üzerindeki etkisi ele alınmıştır:

- İş Süreçlerinin Optimizasyonu: Yapay zekânın altyapı yönetimini nasıl dönüştürdüğü, süreçleri optimize ettiği, müşteri ihtiyaçlarına daha uygun dijital hizmetler ürettiği ve içerikleri kişiselleştirdiği gösterilmiştir.
- Girişimci Perspektifi: Teknoloji şirketleri, yapay zekânın uluslararasılaşmayı nasıl desteklediğini ve iş modellerini nasıl kökten değiştirdiğini anlatmıştır. Sağlam modeller geliştirmek için etik ve kaliteli verinin önemi vurgulanmıştır.

ANACOM Başkanı Sandra Maximiano, konferansı kapatırken kurumun yapay zekâ evrimini yakından izleme ve inovasyonu, güvenliği ve temel haklara saygıyı güvence altına alan bir düzenlemeyi teşvik etme taahhüdünü bir kez daha yinelemiştir.[16]

2. Portekiz Posta Trafiği %7 Düştü, Ancak Seçimler Sayesinde Gelir Arttı

Portekiz'de posta trafiği, 2025 yılının ikinci çeyreğinde (2Ç2025) bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %7 oranında azalarak 117,6 milyon birime gerilemiştir. Bu düşüşe

[16] 25.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1817258 adresinden ulaşılabilmektedir.

rağmen, posta hizmetlerinden elde edilen ortalama gelir, özellikle Portekiz Posta İdaresi CTT'nin fiyat artışları ve genel seçimlerin etkisiyle %12,6 artarak yükseliş eğilimini sürdürmüştür.

Trafiğin Yapısı ve Azalma Nedenleri: Posta trafiğinin büyük bir bölümü geleneksel yazışmalardan oluşmaya devam ederken, koli trafiği yükselmiştir:

- Yazışmalar (Mektuplar): Toplam trafiğin yaklaşık %69,3'ünü oluşturan yazışmalar, bir önceki yıla göre %8,5 düşüşle genel daralmanın ana nedeni olmuştur.
- Doğrudan Posta (Direct Mail): En büyük düşüş, %15,2 ile doğrudan postalarda yaşanmıştır.
- Koli Trafiği: Toplam trafiğin %16,2'sini temsil eden koli trafiği, geçen yıla göre %2,5 artış göstererek posta sektöründeki e-ticaret etkisini yansıtmıştır.

Gelir Artışının Arkasındaki Etkenler

Gelirdeki büyüme, temel olarak yazışmalardan sağlanmıştır:

- Birim Gelir Artışı: Yazışmalardan elde edilen birim gelir %21,1 artmıştır. Bu keskin artışta, 1 Şubat 2025'te CTT tarafından yapılan fiyat artışları ve 18 Mayıs'taki genel seçimlerin ardından gelen uluslararası giden trafikteki artış etkili olmuştur.
- Gelir Dağılımı: Yazışmalardan elde edilen gelir toplam gelirin %54'ünü oluştururken (+3,0 puan), koli gelirleri ise %0,6 düşüşle toplam gelirin %42,6'sını (-2,3 puan) temsil etmiştir.

Evrensel Hizmet ve Pazar Payları: Evrensel Hizmet Kapsamındaki posta faaliyetleri, trafiğin %78'ini ve toplam gelirin %50,7'sini oluşturmuştur. Evrensel hizmet trafiği %6,8 azalsa da, bu alandan elde edilen gelir %5,3 artış göstermiştir.

Grupo CTT'nin pazar payı ise tüm kategorilerde gerilemiştir:

- Toplam Posta Trafiği Payı: CTT'nin toplam trafikteki payı, geçen yıla göre 3,2 puan düşerek %79,3 olarak gerçekleşmiştir.
- Evrensel Hizmet Trafiği Payı: Bu alandaki payı 2,3 puan düşüşle %87 olmuştur.
- Koli Trafiği Payı: Koli pazarındaki payı ise 5,8 puanlık önemli bir düşüşle %37,2'ye gerilemiştir.

İstihdam ve Altyapı: Posta hizmetlerinin operasyonunda istihdam edilen kişi sayısı 2025'in ikinci çeyreğinde %2,8 azalarak yaklaşık 14.800 kişiye düşmüştür.

- CTT'de İstihdam: Grupo CTT'deki çalışan sayısı %7,7 azalırken, diğer sağlayıcılardaki çalışan sayısı %8,6 artmıştır. CTT personelinin toplam içindeki oranı %66,2'ye gerilemiştir.
- Erişim Noktaları: Dönemde erişim noktalarının sayısı %6,2 ve araç sayısı %5,2 artış göstermiştir. Ancak CTT posta ofislerinin sayısı %0,4 (2 ofis) azalırken, posta hizmet ofislerinin sayısı %0,6 (11 ofis) artmıştır[17].

[17] 29.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1817492 adresinden ulaşılabilmektedir.

AMERİKA KITASI

ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km^2
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. Verizon, Milyarlarca Dolarlık EchoStar Spektrum Anlaşmasına Göz Dikti

Verizon'ın, EchoStar ile şirketin AWS-3 mobil spektrum lisanslarının olası satın alımı konusunda görüşmelerde bulunduğu bildirilmektedir. Söz konusu söylenti, isimsiz kaynaklara atıfta bulunan Tribune Content Agency aracılığıyla Bloomberg'den gelmiştir ve iki şirketin görüşmeler yaptığı iddia edilmiştir. Görüşmelere dair ek bir bilgi açıklanmamış olsa da sızıntının beklenen etkiyi yarattığı görülmüş olup EchoStar'ın hisseleri piyasa öncesi işlemlerde hızla yükselmiştir.

Haberin doğrulanması halinde, bu gelişme bir sürpriz olarak karşılanacaktır. EchoStar, kısa süre önce iki büyük spektrum anlaşmasına aracılık etmiş, Ağustos ayı sonunda 23 milyar ABD Doları değerindeki 3,45 GHz ve 600 MHz lisanslarını AT&T'ye devretmiş ve bu ayın başlarında AWS-4 ve H-blok lisanslarını 17 milyar ABD Doları karşılığında SpaceX'e satmıştır. Bu ikinci anlaşma EchoStar'ın spektrum cephesindeki son anlaşması gibi lanse edilmiştir.

EchoStar o dönemde yaptığı açıklamalarında yapılan bu işlemlerin ve daha önce duyurulan spektrum satışının Federal İletişim Komisyonu (FCC) soruşturmalarını çözeceğini öngördüğü şeklinde beyanatta bulunmuştur. Ayrıca AT&T duyurusunun

aksine spektrum portföyünün geri kalanı için stratejik fırsatları değerlendirme ifadesine yer vermemiştir.

Ancak FCC'nin EchoStar ile olan sorunları çözülmüş olsa da, işletmecinin artık ihtiyaç duymadığı varlıklardan nakit elde etmek için başka bir fırsat gördüğü anlaşılmaktadır. EchoStar Boost Mobile isimli hizmetini halihazırda hibrit bir SMŞH (Sanal Mobil Şebeke Hizmeti) işletmecisi olarak adlandırmaktadır. Bu durum operasyonun büyük ölçüde AT&T ile genişletilmiş bir SMŞH anlaşması ve mevcut T-Mobile US şebeke anlaşması ile kendi çekirdek şebekesinin bir kısmı tarafından destekleneceği anlamına gelmektedir. Bu nedenle AWS-3 lisanslarının muhtemelen boşta kaldığı düşünülmektedir.

Verizon'ın son on yılda AWS-3 varlıklarını kademeli olarak topladığı görülmektedir. Şirket ABD hükümetinin 2015 yılının başlarında sona eren son AWS-3 açık artırmasında 10 milyar ABD Doları değerinde lisans alarak en büyük harcama yapanlardan biri olmuştur. Geçen süre zarfında ise Orion Wireless, Cypress Cellular ve Blue Ridge Wireless ile bir dizi AWS-3 anlaşması imzalamıştır.

ABD'de gelecek yılın ortasına kadar gerçekleştirilmesi planlanan bir AWS-3 açık artırması daha sırada bulunmaktadır. Ancak Verizon'ın spektrumu EchoStar'dan satın alması teklif sürecinin belirsizliğinden kaçınarak toplam maliyetini azaltabileceği şeklinde yorumlanmaktadır.

Bir anlaşma gerçekleşirse değerini tahmin etmek zor olmakla birlikte, Bloomberg raporunda birkaç ipucu bulunmaktadır. Ajans, EchoStar'ın düzenleyici bir başvurusunda AWS-3 spektrumunun kayıtlı defter değerinin 9,8 milyar ABD Doları olarak belirtildiğini kaydetmektedir. EchoStar'ın AT&T ve SpaceX ile yaptığı anlaşmalar, ilgili frekanslar için listelenen defter değerlerinin oldukça üzerinde gerçekleşmiş olsa da, bunun Verizon ile yapılacak herhangi bir işlem için geçerli olmayabileceği belirtilmiştir.

Bununla birlikte, yaklaşık 10 milyar ABD Doları veya daha fazla bir değerin söz konusu olabileceği düşünülmektedir. Bu miktar, EchoStar'ın mali durumunu güçlendirmesi için

önemli bir tutar olarak değerlendirilmektedir. Çünkü şirketin durumu sadece birkaç ay önceye kadar belirsiz görünmektedir. Verizon için ise 5G müşterilerinin artması, kullanımın yükselmesi ve pazar rekabetinin azalma belirtisi göstermemesi nedeniyle spektrum havuzuna giden bir başka nakit dilimi olarak yorumlanmaktadır.[18]

2. Project Kuiper'ın 2026 Yılında Beş Pazarda Lansman Hedefi

Project Kuiper'ın, şu ana kadar paylaştığı zaman çizelgelerine uygun olarak, gelecek yılın ilk çeyreği sonunda beş ülkede hizmet sunmaya başlaması beklenmektedir. Ancak şirketin yörüngede yalnızca bir avuç uydusu bulunmasına ve bu noktada düzenleyici yol haritasını karşılama yeteneği hakkında soru işaretleri olmasına rağmen, uydu iletişimi endüstrisini yeniden şekillendirecek konsolidasyona odaklanmaktadır.

Amazon'un Project Kuiper Projesi hakkındaki en son bilgiler, bu hafta başlarında Fransa'daki Dünya Uzay Ticaret Haftası zirvesinde konuşan Amazon Kuiper Devlet Çözümleri Başkanı Ricky Freeman tarafından sunulmuştur.

Firma ilk 27 alçak dünya yörüngesi (LEO) uydusunu henüz Nisan ayında yörüngeye fırlatmış olmasına rağmen bu yıl sonundan önce hizmetleri başlatma hedefini korumuştur.

Bloomberg ve Space News'in bildirdiğine göre Freeman, konferans katılımcılarına Kuiper'ın Birleşik Krallık, Fransa, Almanya, Kanada ve ABD'de 2026 yılının Mart ayı sonunda hizmet sunabileceğini belirtmiştir. Ancak, her iki yayından da bu zaman çizelgesinin Kuiper'ın daha önceki planının yerini alıp almadığı net değildir. Çünkü yıl sonundan önce bir tür lansmanın hala gerçekleşebileceği yönünde bir görüş bulunmaktadır.

[18] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.telecoms.com/spectrum/-verizon-eyes-multi-billion-dollar-echostar-spectrum-deal adresinden ulaşılabilmektedir.

Space News, Freeman'ın açıklamasına atıfta bulunarak Project Kuiper'ın bugüne kadar 102 uydu konuşlandırdığını ve yıl sonuna kadar 200'den fazla uyduya ulaşmayı hedeflediğini belirtmiştir. Bahsi geçen yönetici, sorunun uyduların kendisi olmadığını, daha ziyade fırlatma kapasitesi olduğunu ifade etmiştir. Şirketin sektörde bir dizi fırlatma ortağı bulunmakla birlikte, hem kapsama alanını artırmak hem de lisans koşullarını yerine getirmek için hızı artırması gerekmektedir.

Haber kaynağı, FCC'nin planlanan 3232 uyduluk takımyıldızının yarısının 2026 yılı Temmuz ayına kadar fırlatılmasını şart koştuğunu belirtmiştir. Ancak halihazırda bu hedefe ulaşmaktan uzakta olunduğu görülmektedir.

Bununla birlikte, Freeman'ın Kuiper'ın gelecek yıl neler başarabileceği konusunda iyimser olduğu anlaşılmaktadır. 2026 yılının ilk çeyreği sonunda yukarıda belirtilen beş pazarda kesintisiz kapsama alanına sahip olunacağı ve 2026 sonuna kadar 26 ülkede hizmet sunulabileceği belirtilmiştir. Ekvatora tam kapsama alanının yanı sıra kara ve deniz mobilite hizmetlerinin 2027'de sunulacağı, bunu takip eden yıllarda ise binlerce ikinci nesil uydunun planlanan fırlatılması da dahil olmak üzere daha fazla hizmet genişlemesinin öngörüldüğü ifade edilmiştir.

Bu durumun hem yoğun emek hem de sermaye gerektiren bir süreç olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle endüstri konsolidasyonu düşüncesinin sürekli gündemde kalması şaşırtıcı değildir. Erişilebilir genişbant hizmetleri ve doğrudan hücreye bağlantı vaadiyle LEO endüstrisi, 1990'lardaki uydu endüstrisinden çok farklı bir teklif sunmaktadır.

Freeman, uzayda mevcut uydu takımyıldızları olduğunu, yenilerinin de olacağını, bazılarının kalacağını, bazılarının satın alınacağını, bazılarının birleşeceğini ve bütün bunların sonunda sektörde bir yeniden yapılanma görüleceğini ifade etmektedir. Bu açıklamada doğal olarak, belirli uydu şirketleri hakkında herhangi bir tahminde

bulunulmamıştır. Ancak dışarıda, kendi hayatta kalma garantileri olmaksızın LEO uydularına milyarlarca dolar yatırım yapan birçok şirket bulunmaktadır.[19]

3. Müşteri Deneyimini İyileştirmek Amacıyla Lobilerin Modernize Edilmesi

Amerika Birleşik Devletleri Posta Servisi (USPS), ülke genelindeki perakende satış noktalarında yeniden tasarlanmış, teknoloji odaklı lobiler sunarak müşteri deneyimini dönüştürme adımları atmaktadır. Bu modernize edilmiş alanlar, müşterilerin posta ve paket gönderip almasını ve temel hizmetlere erişimini her zamankinden daha hızlı, kolay ve uygun hale getirmektedir.

Müşterilerin yenilenen lobilerde bulabileceği özellikler aşağıda belirtilmiştir:

- 7/24 Akıllı Dolaplar: Müşterilerin, Click-N-Ship aracılığıyla paketlerini doğrudan bir dolaba teslim ettirebilmesi ve günün veya gecenin herhangi bir saatinde güvenli, self-servis dolapları kullanarak paketlerini teslim alabilmesi sağlanmaktadır.
- Gelişmiş Self-Servis Kioskları: Güncellenen kiosklar, müşterilerin ürünleri tartmasına, etiket basmasına, malzeme satın almasına ve paket postalamasına olanak tanımaktadır. Bu yeniliğin lobi bekleme sürelerini %40 oranında azalttığı görülmüştür.
- Rapid Drop Mobil Uygulaması: Bu mobil uygulama, ön ödemeli gönderi etiketlerini saklama, en yakın postaneyi bulma, paketleri takip etme, bildirimlere abone olma, perakende etiket oluşturmayı kısaltma ve self-servis kabulünü başlatma gibi self-servis kolaylığını genişletmektedir.
- Dijital Bilgi Ekranları: Açık, dinamik tabela sistemleri, müşterilere hizmetler konusunda rehberlik ederek karışıklığı azaltmakta ve görevleri hızlı bir şekilde tamamlamalarına yardımcı olmaktadır.
- Akıcı Yerleşim Planları: Açık tasarımlar, trafik akışını iyileştirmekte, bekleme sürelerini azaltmakta ve malzemelerin bulunmasını kolaylaştırmaktadır.

---

[19] 17.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.telecoms.com/satellite/-project-kuiper-aims-for-five-market-launch-in-early-2026-as-consolidation-looms adresinden ulaşılabilmektedir.

- Devlet Hizmetleri: Daha fazla postane lobisinin artık diğer federal kurumlar için birer merkez olarak hizmet vermesi sağlanmaktadır. Bu sayede müşterilerin pasaport, parmak izi alma ve kimlik doğrulama gibi birden fazla devlet işini tek bir çatı altında halletmeleri mümkün olmaktadır.

Perakende Operasyonları Direktörü Tracy Raymond, topluluk geri bildirimlerinin modernize edilen lobilerin tasarımında ve sunulan hizmetlerde büyük bir rol oynadığını belirtmiştir. Raymond perakende alanları modernize etmenin müşterilerin bugünkü beklentilerini karşılamakla ilgili olduğunu, insanların hız, netlik ve teknoloji odaklı kolaylık beklediğini ve yeni lobilerin bu ihtiyaçlara cevap verirken, Posta Servisi'ni tanımlayan güvenilir ilgiyi de sürdürdüğünün altını çizmiştir.

USPS'in şu anda gelişmiş self-servis kiosklarla donatılmış 2600 ve akıllı dolap sunan 700 konumu bulunmaktadır. Bu dolaplar, posta ve paketlerin teslim alınana kadar güvende kalmasını sağlamaktadır. Yeni tekliflerin tamamını içeren komple yenilemeler, Florida'daki Fort Lauderdale'dan Los Angeles'a kadar birçok şehirde görülebilmektedir. Bu yenilemeler genellikle yeni tasnif ve teslimat merkezleriyle birlikte gerçekleştirilmektedir.

Lobi yükseltmeleri, Posta Servisi'nin operasyonları yenilemeye, hizmet kalitesini iyileştirmeye ve finansal sürdürülebilirliği sağlamaya adanmış uzun vadeli "Amerika İçin Teslimat" dönüşüm planının önemli bir bileşenini oluşturmaktadır. Perakende modernizasyonunun ilk aşamasının Ekim ayı sonunda tamamlanması beklenmekte olup, ikinci aşamanın 2026 mali yılında daha fazla konumun modernizasyonunu içereceği belirtilmektedir.[20]

[20] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://about.usps.com/newsroom/-national-releases/2025/0930-postal-service-modernizes-lobbies-to-enhance-customer-experience.htm adresinden ulaşılabilmektedir.

ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km^2
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

Evrensel Hizmet için Yeni Genel Düzenlemeler

Arjantin Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM), İletişim Kritik Altyapısı Ulusal Planı'nın hedeflerinin uygulanmasını sağlamak amacıyla yeni Evrensel Hizmet Genel Yönetmeliğini onaylamıştır. İlk kez, denetimsiz sübvansiyonları ortadan kaldıran ve yatırımların, projelerin kurulumu ile işleyişinin hassasiyetle ölçülmesini sağlayacak sıkı denetim mekanizmalarını içeren bir yönetim modeli benimsenecektir.

İletişim Kritik Altyapısı Ulusal Planı, ENACOM Kararı No. 359/25 ile onaylanmış olup, sabit ve mobil bilgi ve iletişim teknolojisi hizmetlerine erişimi hızlandırmayı; nüfus ve coğrafi düzeyde kapsama alanını artırmayı; tüketicilere, hanelere, sağlık ve eğitim gibi temel hizmetlere son nesil sabit ve mobil genişbant erişimi sağlamayı; ayrıca yapay zekâ gelişimleri ve ülke çapında dağıtılacak bölgesel veri merkezleri için gerekli gelecek kapasite taleplerini karşılamayı genel hedef olarak belirlemiştir. Bu karar, söz konusu Plan'ın hedeflerini, orada öngörülen finansman araçlarını hayata geçirecek ve programların şeffaf ve etkin şekilde tasarlanması için getirilen esasları uygulayacak mekanizmalar aracılığıyla somutlaştırma gerekliliğine dayanmaktadır.

Buna göre, her Programda öngörüldüğü şekilde, yatırım uygulama sürecine daha fazla şeffaflık ve öngörülebilirlik kazandırmak amacıyla Kredi Sertifikası uygulanacaktır. Bu sertifika, bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) lisans sahiplerinin katkı yükümlülüklerinin karşılığı olarak sundukları yatırımların, daha önce doğrulanmış raporlamalar ve onaylı programlar çerçevesinde geçerli olmasını sağlayacaktır. Ayrıca, önceliklerin belirlenmesi ve uygulamanın etkilerinin saptanabilmesi için analiz, ön teşhis ve izleme

aşamaları eklenecek; böylece tahsis edilen fonların etkin ve verimli yönetimi mümkün olacaktır.

Her program, ara raporların sunulacağı süre ve şekillerin yanı sıra nihai raporlamayı da belirleyen özel kılavuzlarla desteklenecektir. Raporlamaların analizi ve değerlendirilmesi için azami süre, sunum tarihinden veya belirtilen eksikliklerin giderilmesinden itibaren 60 gün olacaktır. Programın niteliğine göre bu süre daha kısa da belirlenebilecektir. ENACOM, bu dönüşümü destekleyecek çeşitli programların tasarımını ve onayını ilerletmiştir:

1. BİT Hizmet Sağlayıcılarına Finansman ve Destek: Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) hizmet sağlayıcıları olan Mikro, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ'ler) veya Kooperatifler tarafından sunulan projelerin finansmanını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu projeler; altyapının modernizasyonu, geliştirilmesi ve/veya kurulumu ile kapsama alanı bulunmayan bölgelere ağ genişletilmesine yöneliktir. Son mil ağlarının iyileştirilmesi ve genişletilmesi, toptan ağlarla arabağlantının kolaylaştırılması ve bağlantı altyapısının kurulması desteklenecektir. Fiber optik ağlar ve 5G teknolojisinin yaygınlaştırılmasına yöneliktir. Doğrudan haneler, okullar, hastaneler ve ülke çapındaki işletmelere fayda sağlamaktadır. Yapay zekâ gelişimini ve bölgesel veri merkezlerinin oluşturulmasını teşvik etmektedir.
2. Tarafsız Toptan Ağ: Paylaşımlı kullanım için kritik altyapının kurulmasına imkân tanıyacaktır. BİT işletmecileri ekosistemini güçlendirmekte, sektörde rekabeti ve verimliliği artırmaktadır.
3. Kamu Yararı Bağlantısı (CIP): İnternet ağları ve iletişim sistemleri gibi teknolojik altyapının yanı sıra yazılım, ekipman ve yeniliği teşvik eden ilgili hizmetlerin de kurulmasını mümkün kılacaktır. Eğitim, sağlık ve güvenlik gibi alanlarda gelişim sağlayacak; ayrıca suç, afet gibi olayların izlenmesi, kontrolü ve önlenmesine katkıda bulunacaktır. Limanlar ve milli parklar gibi çeşitli alanlarda uygulanacak;

eğitimde öğrenme yöntemlerini, müfredat tasarımını ve bilgiye erişim olanaklarını iyileştirecektir.[21]

[21] 23.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.enacom.gob.ar/institucional/-nuevo-reglamento-general-del-servicio-universal_n4791 adresinden ulaşılabilmektedir.

BREZİLYA

Nüfusu:	213.362.000
Yüzölçümü:	8.514.877 km²
Kişi Başına Gelir:	9.964 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Brezilya Ulusal Telekomünikasyon Ajansı (ANATEL)
Mobil Şebeke Abonesi:	267.263.685
Sabit Şebeke Abonesi:	20.931.545
İnternet Kullanım Oranı (%):	84,5

1. ANATEL, HUDDLE 2025'e Ev Sahipliği Yaptı

Brezilya Ulusal Telekomünikasyon Ajansı Anatel, 23-24 Eylül 2025 tarihlerinde, telekomünikasyon sektöründeki araştırmacıları, endüstri temsilcilerini ve düzenleyicileri bir araya getiren bir kuruluş olan Wireless World Research Forum (WWRF) tarafından desteklenen uluslararası bir etkinlik olan HUDDLE 2025'e ev sahipliği yapmıştır.

Toplantının ana teması, yeni nesil (6G) iletişim şebekelerinin bağlantı, sürdürülebilirlik ve dijital dönüşümü ilerletmedeki rolüdür. İki gün boyunca ulusal ve uluslararası uzmanlar, radyo frekansı spektrum yönetimi, siber güvenlik, teknolojik standardizasyon ve mobil şebekeler için yeni uygulamalar gibi konuları tartışmıştır.

Anatel Başkanı Carlos Baigorri ve Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Radyokomünikasyon Bürosu Direktörü Mario Maniewicz'in katılımının teyit edilmesi, girişimin önemini ve kablosuz iletişimin geleceği konusunda çok taraflı diyaloğun önemini pekiştirmektedir. Düzenleyiciler, akademisyenler ve üretim sektörü arasında kablosuz ağların geleceğine ilişkin temel zorluklar ve eğilimler konusunda fikir alışverişinde bulunma fırsatı sağlamaktadır.[22]

[22] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.gov.br/anatel/pt-br/assuntos/noticias/huddle-2025-brasil-sediara-debate-internacional-sobre-o-futuro-das-redes-6g adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Brezilya ve Suudi Arabistan Posta Sektöründe İş Birliği Yapacak

Evrensel Posta Kongresi'nde temsil edilen iki ülke, sektörle ilgili deneyimlerin paylaşılması ve politikaların uyumlu hale getirilmesi amacıyla bir mutabakat zaptı imzalamıştır.

Brezilya ve Suudi Arabistan, posta sektöründe deneyim alışverişini teşvik etmeyi, yeni operasyonel uygulamalar geliştirmeyi ve düzenleyici konularda uyum sağlamayı amaçlayan bir mutabakat zaptı imzalamıştır. İmza töreni, Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai kentinde düzenlenen ve Evrensel Posta Birliği'nin (UPU) ana tartışma forumu olan 28. Evrensel Posta Kongresi'nde gerçekleşmiştir.

Anlaşma, Brezilya İletişim Bakanlığı tarafından 10.09.2025 günü yayınlanmıştır. Belge, bakanlığın İcra Sekreteri Sônia Faustino ve Suudi Arabistan Ulaştırma ve Lojistik Hizmetleri Bakan Yardımcısı Ruhmaih Bin Muhammed El-Rumaih tarafından imzalanmıştır.

Kongreye ev sahipliği yapan kuruluş, sektöre yönelik küresel politika ve stratejileri belirlemek üzere 192 ülkeyi bir araya getirmektedir. Etkinlikte, 2026-2029 küresel posta stratejisi belirlenecektir. UPU, uluslararası posta alışverişini düzenleyen politika ve standartların oluşturulması için bir forum görevi görmekte ve posta hizmetlerine demokratik erişimi savunmaktadır.[23]

[23] 11.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://anba.com.br/en/postal-sector-brazil -saudi-arabia-to-cooperate adresinden ulaşılabilmektedir.

KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km^2
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	36,5 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1.Telus, Egemen Yapay Zekâ Fabrikasını Hizmete Açtı

Kanada'nın ilk egemen yapay zekâ fabrikası, açılışına lansman müşterilerini de dahil eden Telus tarafından faaliyete geçirilmiştir. Quebec'teki Rimouski'de, St. Lawrence Nehri kıyısında konumlanan tesis, Nvidia GPU'lar ve HPE tarafından sağlanan bilişim altyapısı ile donatılmış olup, enerjisinin %99'u yenilenebilir kaynaklardan sağlanmaktadır.

Yapılan duyuruda tesisin kapasitesine dair nicel bir bilgi verilmemekle birlikte, Telus'un yapay zekâ modellerinin eğitimi, ince ayarı ve çıkarımı için gerekli güce sahip olduğu belirtilmektedir.

Telus ayrıca, kurumsal müşterilere ABD'li çip üreticisinin referans mimarisine ve yazılım yığınına erişim sağlayan Nvidia Bulut Ortağı (NCP) şebekesine katılan Kuzey Amerika'daki ilk işletmeci olma iddiasını taşımaktadır. Bu erişimin yapay zekâ dağıtım süresini ve maliyetlerini azaltma potansiyeli bulunmaktadır.

Kanada ve ABD arasındaki mevcut gergin ilişkiler nedeniyle, Telus'un yapay zekâ fabrikasını Kanada topraklarında inşa etmenin önemini özellikle vurguladığı görülmektedir.

Telus CEO'su Darren Entwistle, tesisin Kanada'nın dijital geleceği için belirleyici bir kilometre taşını işaret ettiğini ve Kanada'nın ilk tam egemen yapay zekâ fabrikasını Rimouski'de faaliyete geçirerek, hassas veriler üzerindeki Kanada özerkliğini en üst düzeye çıkarttıklarını belirtmiştir. Entwistle işletmelerin, araştırmacıların ve hükümetlerin yapay zekâ hedeflerini ilerletmek için yabancı kontrolündeki sistemlere güvenmek zorunda kalmaması gerektiğini ifade etmiştir.

Telus yapay zekâ fabrikasını halihazırda test eden üç erken benimseyeni açıklamıştır. Buna göre Kanadalı sağlık müşteri deneyimi (CX) uzmanı League, yeni tesiste bir dizi yüksek düzeyde kişiselleştirilmiş yapay zekâ destekli çözümü barındırmayı planlamaktadır. Şirketin, özellikle yüksek düzeyde hassas hasta verilerinin hiçbir sınırı geçmemesini sağlamaya kararlı olduğu belirtilmektedir. Yazılım sağlayıcısı OpenText ise yapay zekâ fabrikasını Aviator Yapay Zekâ platformuna temel oluşturmak için kullanmaktadır. Bu sayede, müşterilerin veri ikameti, güvenlik ve uyumluluktan ödün vermeden çok sayıda kurumsal veriyi işleyebilecek altyapıya erişimi sağlanmaktadır. Bir diğer şirket olan Accenture ise yeni tesisi, kamu hizmetleri, sağlık, kritik altyapı ve finansal hizmetler dahil olmak üzere yüksek düzeyde düzenlenen sektörlerdeki müşteriler için egemen yapay zekâ çözümleri geliştirmek ve dağıtmak amacıyla kullanacaktır.

Kanada Yapay Zekâ ve Dijital İnovasyon Bakanı Evan Solomon Telus'un yeni egemen yapay zekâ girişiminin Kanada'nın büyüyen dijital altyapısına hoş bir katkı olduğunu, ülke genelinde veri ve bilişim kapasitesini genişletmenin hükümetin yapay zekâ odaklı üretkenlik ve rekabet vizyonunu desteklediğini, Telus'un veri ve bilişimi Kanada sınırları içerisinde tutarak sorumlu inovasyona katkıda bulunduğunu bunun ise ülke genelinde kritik veri merkezleri inşa eden diğer birçok ortakla birlikte daha geniş ekonomik hedefleri güçlendirdiğini ifade etmiştir.

Köklü operatör Bell'in de "Kanada'dan al" trendinden yararlanmak istediği görülmektedir. Şirket, Mayıs ayında en az altı veri merkezinden oluşan bir süper küme ile Britanya Kolumbiyası'ndan başlayarak ülke çapında yapay zekâ fabrikaları kurmayı amaçlayan Yapay Zekâ Kumaşı (AI Fabric) stratejisini başlatmıştır.

Bell Temmuz ayında Toronto merkezli Cohere ile bir ortaklık kurmuş olup, bu ortaklık kapsamında Bell'in büyük dil modellerini (LLM'ler) Yapay Zekâ Kumaşı tesislerinde kullanıma sunacağı belirtilmiştir.

Telus ve Bell'in ABD merkezli büyük ölçekli şirketlerin gücüne ulaşmak için yoğun çaba sarf etmeleri gerektiği anlaşılmaktadır. Ancak ABD ve Kanada arasındaki son aylarda yaşanılan gerginliğin devam etmesi durumunda, bu iki işletmecinin de yapay zekâ konusunda bir şans yakalama potansiyelleri bulunmaktadır.[24]

2. CUPW Kanadalılar için Posta Gecikmelerine Neden Olacak Ulusal Grev Başlattı

Kanada Posta İşçileri Sendikası (CUPW), Kanada Postası'nın dönüşümüne ilişkin hükümetin bugünkü duyurusunun ardından ulusal grev başlattığını ilan etmiştir. Şirketin, sendikanın grev faaliyetlerini tırmandırmayı seçmesinden dolayı hayal kırıklığı yaşadığı ve bu durumun Kanada Postası'nın mali durumunu daha da kötüleştireceği belirtilmiştir.

Ulusal bir grev sırasında Kanada Postası'nın operasyonları durdurulacak olup, bu durum ülke genelinde milyonlarca Kanadalıyı ve işletmeyi etkileyecektir. Ulusal grevin süresi boyunca posta ve paketlerin işleme alınmayacağı veya teslim edilmeyeceği, ayrıca bazı postanelerin kapatılacağı ifade edilmiştir. Posta ağında halihazırda bulunan öğeler için hizmet garantileri askıya alınmıştır. Ulusal aksaklık sona erene kadar hiçbir yeni öğenin kabul edilmeyeceği bildirilmektedir.

Posta ağındaki tüm posta ve paketlerin güvence altına alınacağı ve operasyonlar yeniden başladığında mümkün olan en kısa sürede teslim edileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte, herhangi bir uzunluktaki ulusal grevin, grev faaliyeti sona erdikten çok sonra dahi Kanadalılara ve işletmelere sunulan hizmetleri etkileyeceği açıktır. İşleme

[24] 26.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.telecoms.com/ai/telus-cuts-the-ribbon-on-its-sovereign-ai-factory adresinden ulaşılabilmektedir.

ve teslimatın tamamen normale dönmesinin biraz zaman alabileceği tahmin edilmektedir.

Kanada Postası ve CUPW'nin grev sırasında uygun ve katılan devlet kurumlarına ait sosyo-ekonomik çeklerin teslimatına devam etme konusunda anlaştığı bildirilmiştir. Bu anlaşmanın, posta yoluyla ulaştırılan devlet mali yardımlarının, buna güvenen yaşlılara ve diğer Kanadalılara ulaşmasını sağlayacağı belirtilmektedir.

Ayrıca, mevcut canlı hayvan gönderilerinin grev sırasında devam etmesini sağlamak için bir sürecin yürürlükte olduğu ancak yeni canlı hayvan gönderilerinin kabul edilmeyeceği ifade edilmektedir.[25]

[25] 25.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.canadapost-postescanada.ca/cpc/en/our-company/news-and-media/corporate-news/news-release/2025-09-25-cupw-has-launched-a-national-strike-that-will-cause-postal-delays-for-canadians adresinden ulaşılabilmektedir.

ASYA KITASI

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	1.441.400.838
Yüzölçümü:	9.706.961 km^2
Kişi Başına Gelir:	12.556 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	1.810.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	173.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,05

1. Çin'deki 5G Baz İstasyonu Sayısı

Resmi verilere göre Çin'deki 5G baz istasyonu sayısı Ağustos sonu itibarıyla yaklaşık 4,65 milyona ulaşmıştır. Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı verilerine göre, bu rakam ülke genelindeki toplam mobil baz istasyonu sayısının %36,3'ünü oluşturmaktadır.

Bu arada, giderek artan sayıda Çinli mobil kullanıcı 5G hizmetlerini benimsemektedir. Verilere göre, Ağustos sonu itibarıyla ülkenin üç büyük telekomünikasyon şirketi ile China Broadnet'in mobil telefon kullanıcılarının sayısı yaklaşık 1,82 milyara ulaşmıştır. Bunların arasında 1,15 milyardan fazla kişi 5G cep telefonu kullanıcısıdır.[26]

2. Üç Büyük Mobil Servis Sağlayıcısına Uydu Telefonu Lisansının Verilmesi

Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı 29 Eylül 2025 tarihinde, China Mobile'a uydu mobil telefon hizmeti işletme lisansı verdiğini duyurmuştur. Bu, üç büyük mobil hizmet sağlayıcısı olan China Mobile, China Telecom ve China Unicom'un artık acil durumlar,

[26] 23.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://english.www.gov.cn/archive/-statistics/202509/23/content_WS68d296f4c6d06a009cb724e8.html adresinden ulaşılabilmektedir.

deniz trafiği ve uzak bölgeler için doğrudan cep telefonuna uydu kapsama hizmeti sunma lisansına sahip olduğu anlamına gelmektedir.

Bakanlık, uydu bağlantısını sıradan tüketiciler için daha erişilebilir hale getirecek rekabetçi, ancak iş birliğine dayalı bir pazar beklediğini belirtmiştir. Uydu iletişimi için pazara girişi daha da kolaylaştırmayı, güvenlik denetimini sıkılaştırmayı ve sektörü yüksek kaliteli büyümeye yönlendirmeyi taahhüt etmiştir.[27]

[27] 29.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://english.www.gov.cn/-news/202509/29/content_WS68da76c1c6d00ca5f9a0686f.html adresinden ulaşılabilmektedir.

ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km^2
Kişi Başına Gelir:	4.783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (BRTI)
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

80. Posta ve Telekomünikasyon Hizmet Günü

Endonezya'daki 80. Posta ve Telekomünikasyon Hizmetleri Günü (Hari Bhakti Postel) kutlaması, Endonezya genelinde dijital bağlantının yaygınlaştırılmasını hızlandırmak için hükümet ve telekomünikasyon sektörünün önemli bir dönüm noktası olmuştur. Somut adımlardan biri, fiber optik ağlarla bağlanması zor olan uzak bölgeleri kapsayacak şekilde tasarlanan, ulusal mühendislerin eseri Nusantara Lima Uydusu'nun fırlatılmasıdır. Dijital Altyapı Genel Müdürü Wayan Toni Supriyanto, dijital uçurumu kapatmak için düzenleyici otorite ile sektör oyuncuları arasındaki iş birliğinin anahtar rol oynadığını vurgulamıştır. Güneydoğu Asya'nın en büyük iletişim uydusu olan Nusantara Lima sayesinde, adalar ve iç bölgelerde yaşayan milyonlarca kişi istikrarlı internet erişimine kavuşacak ve bu durum hükümet ile özel sektörün iş birliğinin somut bir kanıtı olacaktır. Söz konusu iş birliği, hükümetin öncelikli programlarının uygulanması için de temel oluşturmaktadır.

"İnternet sadece büyük şehirlerin değil, Sabang'dan Merauke'ye kadar tüm halkın hakkıdır. Bu iş birliğiyle her vatandaşın bağlantı kurmasını sağlamak istiyoruz." diyen Wayan, 80. Posta ve Telekomünikasyon Hizmetleri Günü kapsamında Jakarta Merkez'deki Komdigi Bakanlığı binasında düzenlenen Halk Yürüyüşü (Fun Walk) etkinliğinin açılışını 14 Eylül 2025 Pazar günü gerçekleştirmiştir. 80. yıl kutlamaları "Dijitalleşmeyi Hızlandıran İş Birliği" temasıyla düzenlenmiş olup, bu tema hükümet ve özel sektörün telekomünikasyon erişimini ulusal kalkınmada eşitlik aracı haline getirme

konusundaki ortak taahhüdünü yansıtmaktadır. Teknolojiden öte, dijital altyapı inşası farklı toplulukları birbirine bağlayan bir köprü niteliği taşımakta; eşit internet erişimi ise bölgeler arasındaki sosyal, ekonomik ve kültürel mesafeyi azaltmaktadır. Daha iyi bağlantılar sayesinde, kırsal kesimdeki halk da sınır tanımadan etkileşim ve iş birliği yapabilmektedir. 80. Posta ve Telekomünikasyon Hizmetleri Günü, dijital altyapının ülkeyi birleştirebileceği inancını pekiştirmekte olup, her ağ yatırımı yalnızca kablo, baz istasyonu veya uydu meselesi değil; tüm Endonezya halkına eşit fırsatlar sunma meselesidir.[28]

[28] 15.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.komdigi.go.id/berita/siaran-pers/detail/hari-bhakti-postel-ke-80-pemerintah-dan-industri-percepat-internet-merata-lewat-satelit-baru adresinden ulaşılabilmektedir.

FİLİPİNLER

Nüfusu:	113.000.000
Yüzölçümü:	300.000 km²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166.450.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

Filipinler'de Google Taara Serbest Alan Optiklerinin Konuşlandırılması

Filipinler'in en büyük telekomünikasyon sağlayıcılarından biri olan PLDT, Filipinler'deki üç uzak noktadaki karasal ve deniz altı fiber optik kablolara alternatif olarak Google Taara'nın serbest uzay optik teknolojisini de ilgili alanlara konuşlandırdığını duyurmuştur.

Alphabet'in X Moonshot Fabrikası tarafından geliştirilen ve bu yılın Mart ayında ticari bir şirkete dönüştürülen Google Taara, uzun mesafelerde veri iletmek için ışık huzmeleri kullanan, fibere benzer ancak fiziksel kablo gerektirmeyen bir serbest alan optik çözümüdür. Her bir merkez 20 Gbps'ye kadar kapasite sunabilmektedir. PLDT, ilgili Taara ekipmanını Rizal'deki Talim Adası'nda, Isabela'daki Dipaluda'da ve Bagong Pag-asa QC'de konuşlandırdığını açıklamıştır. Talim Adası'nda, teknoloji Laguna de Bay boyunca 11,8 km'lik bir alanı kaplayarak adayı ana karaya bağlamaktadır. Dipaluda'daki Taara sistemi 13 km'lik dağlık araziyi kapsamaktadır. Bagong Pag-asa QC'deki Taara sistemi ise alternatif bir rota sunarak tek noktadan kaynaklanan arıza sorunlarını çözecektir.

PLDT'nin COO'su ve ağ başkanı Butch Jimenez, Taara çözümlerinin bu bölgelere süper hızlı bağlantı sağlamanın yanı sıra, kurulum maliyetlerinden de önemli ölçüde tasarruf sağladığını belirtmiştir. Örneğin, Talim Adası'nı bağlamak için bir deniz altı kablosunun döşenmesi gerekirken, Dipaluda, nehirler ve dağlarla çevrili fiber

kurulumları için zorlu bir arazidir. Jimenez, bu uzak bölgeleri birbirine bağlamanın ülke için çığır açıcı bir gelişme olduğunu, yeni bölgelere fiber benzeri internet sağlamayı kolaylaştırdığını ifade etmiştir.[29]

[29] 02.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://developingtelecoms.com/telecom-technology/wireless-networks/18996-pldt-deploys-google-taara-s-free-space-optics-in-three-remote-areas.html adresinden ulaşılabilmektedir.

HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.450.935.790
Yüzölçümü:	3.287.000 km^2
Kişi Başına Gelir:	2.697 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.171.910.000
Sabit Şebeke Abonesi:	48.110.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	56

1. BSNL ile Hindistan Postası Ortaklığı

Hindistanlı telekomünikasyon şirketi BSNL, Posta Dairesi ile 165.000 adet Hindistan postanesinde BSNL'ye ait SIM kartların satılması ve mobil kontör yükleme hizmetlerinin sunulması için yıllık bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzalamıştır. Buna göre, BSNL SIM kart ve eğitim sağlarken, postaneler müşterileri sisteme dahil edecek ve işlemleri güvenli bir şekilde gerçekleştirecektir. Assam'da başarılı olan pilot uygulama ile, uzak bölgelerde telekomünikasyon erişiminin iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, her iki taraf da bu girişimin bir parçası olarak izleme, mutabakat ve sıkı veri gizliliği uyumluluğunu sağlayacaktır.[30]

2. Hindistan'da 5G Abone Sayısının 365 Milyona Ulaşması

Derecelendirme kuruluşu Ind-Ra, Hindistan'daki telekomünikasyon şirketlerinin 5G sunumu ve testlerine güçlü yatırımlar yaparak ülke çapında kullanılabilirliği hızlandırdığını belirtmiştir. Jio, Airtel ve Vi'nin şebekelerini genişletmesi ve BSNL'nin lansmana hazırlanmasıyla 5G benimsenme oranı hızlanmıştır. Buna göre, Hindistan'ın 5G abone sayısı 2025 yılı Haziran ayında 365 milyon olmuştur. 5G teknolojisi ve

[30] 18.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.gadgets360.com/telecom/-news/bsnl-india-post-mou-sim-sales-mobile-services-access-rural-areas-9300267 adresinden ulaşılabilmektedir.

yüksek hızlı 4G kullanılabilirliğinin de katkısıyla, 2019 mali yılında 11-18 GB olan kullanıcı başına ortalama aylık veri tüketimi ise, 18-55 GB'a yükselmiştir.[31]

[31] 11.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.rcrwireless.com/-20250911/5g/india-5g-subs adresinden ulaşılabilmektedir.

JAPONYA

Nüfusu:	123.638.361
Yüzölçümü:	377.973 km^2
Kişi Başına Gelir:	32.476 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	222.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	59.300.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87

2025 Yılı "Frekans Yeniden Düzenleme Eylem Planı"na İlişkin Görüş Çağrısı

Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı, Radyo Dalgası Kullanım Anketi'nin değerlendirme sonuçlarına dayanarak belirli frekansların yeniden düzenlenmesinin sorunsuz ve istikrarlı bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla, 2004 yılından bu yana her yıl "Frekans Yeniden Düzenleme Eylem Planı"nı hazırlayıp yayımlamaktadır. Bakanlık bu kapsamda, 2025 yılına ait "Frekans Yeniden Düzenleme Eylem Planı'nın taslak versiyonunu hazırlamış olup söz konusu taslak Eylem Planına ilişkin görüş talep etmektedir. Söz konusu görüşlerin kabulü, 12 Eylül 2025 ila 14 Ekim 2025 tarihleri arasındadır.[32]

[32] 11.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.soumu.go.jp/menu_news/s-news/01kiban09_02000557.html adresinden ulaşılabilmektedir.

KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km^2
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.780.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,7

Kuveyt'in Dijital Geleceği ve Güvenliğinde Bulut Bilişim

Kuveyt İletişimden Sorumlu Devlet Bakanı Omar Al-Omar, Kuveyt'in Google Cloud ile iş birliğinin, ülkenin gelişmiş dijital çözümleri benimseme konusundaki güçlü kararlılığını vurguladığını belirtmiştir. Al-Omar, bulut bilişimin Kuveyt'in dijital altyapısını güçlendirmek için elzem olduğunu ve çeşitli sektörlerdeki kalkınmayı desteklemede kritik bir rol oynadığını vurgulamıştır.

Al-Omar, Ulusal Siber Güvenlik Merkezi tarafından Google Cloud iş birliğiyle düzenlenen bir diyalog çalıştayına katılımının ardından Kuveyt Haber Ajansı'na (KUNA) yaptığı açıklamada, iş birliğinin Kuveyt Devleti ve Google Cloud arasında stratejik bir ortaklık anlaşması kapsamında gerçekleştiğini belirtmiştir. Anlaşma, ülkenin dijital dönüşümünü hızlandırmayı ve bulut hizmetlerindeki yeteneklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Al-Omar, bulut bilişimin ülkenin siber güvenlik sistemleriyle entegre edilmesinin, veri koruması için temel bir koruma sağladığını ve dijital hizmetlerin sürekliliğini ve sürdürülebilirliğini sağladığını vurgulamıştır.

"Bulut Bilişimi Benimseme Zorlukları" başlıklı çalıştayda, önde gelen ulusal liderler ve siber güvenlik uzmanları, bulut bilişimin benimsenmesiyle ilişkili fırsatları ve zorlukları ele almıştır. Ulusal Siber Güvenlik Merkezi Başkanı Mühendis Abeer Al-Awadhi de

KUNA'ya yaptığı açıklamada, Google Cloud ile iş birliğinden duyduğu gururu dile getirmiş ve Kuveyt'in siber güvenlik altyapısını güçlendirmek için devlet kurumları arasındaki sürekli iş birliğinin önemini vurgulamıştır.

Al-Awadhi, çalıştayda veri sınıflandırması ve yönetiminin önemini vurgulayarak, bu mekanizmaların bilgilerin korunması ve dijital hizmetlerin gizliliğinin ve güvenilirliğinin sağlanması için hayati önem taşıdığını belirtmiştir.

Bu ortaklık, Kuveyt'in dijital altyapısını modernize etme ve güçlü siber güvenlik sistemleri sağlama konusundaki sürekli kararlılığını yansıtarak, teknolojik ilerleme ve sürdürülebilir kalkınma konusundaki uzun vadeli vizyonunu güçlendirecektir.[33]

[33] 23.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.samenacouncil.org/samena_daily_news?news=107523 adresinden ulaşılabilmektedir.

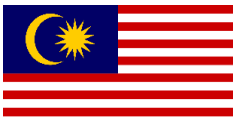

MALEZYA

Nüfusu:	34.300.000
Yüzölçümü:	329.847 km^2
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47.950.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.200.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

Malezya'daki 5G Yayıncılık Gelişimi İkinci Aşamada

Malezya, ilk aşamada iki yıl süren araştırma ve sektör katılımının ardından, teknolojinin gelecekteki yönünü belirlemek amacıyla 5G yayıncılık gelişiminin ikinci aşamasına girmiştir. Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC) 5G Yayın Test Platformu Grup Lideri Mohamad Hafizal Mohamed Ariffin, bu aşamanın, 5G şebekesi üzerinden tek yönlü yayıncılık konseptinin pratik olarak uygulanıp uygulanamayacağını kanıtlamayı amaçladıklarını ifade etmiştir. Teknolojinin hala test aşamasında olduğu ve cihaz ekosistemi ile vericilerin henüz tam olarak hazır olmadığı, ancak ilk denemelerin gelecekteki dağıtımlar için güçlü bir potansiyel gösterdiği açıklanmıştır.

MCMC tarafından düzenlenen 5G Yayın Konferansı'nda yapılan açıklamada, asıl zorluğun, vericilerden cihaz çiplerine ve bağlantı istikrarına kadar sistemin hazır olmasından kaynaklandığı, ancak teoride teknolojinin işe yaradığı ve uygulanabilir olduğu açıklanmıştır. 5G Yayın teknolojisi, telekomünikasyondaki en son gelişme olup, geleneksel internet bağlantılarına ihtiyaç duymadan içeriğin doğrudan mobil cihazlara iletilmesini sağlamaktadır. Çift yönlü iletişime dayanan geleneksel mobil ağların aksine, 5G Yayını, genellikle karasal televizyon için ayrılan Ultra Yüksek Frekans (UHF)

spektrumunu kullanarak yüksek kalite ve daha geniş kapsama alanıyla eş zamanlı, birden çoğa iletimi mümkün kılmaktadır.[34]

[34] 25.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.bernama.com/en/-news.php?id=2471322 adresinden ulaşılabilmektedir.

SİNGAPUR

Nüfusu:	6.050.000
Yüzölçümü:	7.199 km^2
Kişi Başına Gelir:	90.700 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA)
Mobil Şebeke Abonesi:	9.766.500
Sabit Şebeke Abonesi:	1.903.600
İnternet Kullanım Oranı (%):	91

Hukukta Yapay Zeka

Singapur Bilgi Teknolojileri, Telekomünikasyon ve Medya Kurumu (IMDA) ile Singapur Hukuk Akademisi (SAL) tarafından geliştirilen, GPT-Legal Soru-Cevap modelinin en son sürümüyle etkinleştirilen Yapay Zeka (YZ) destekli LawNet arama motorunun devreye alındığı belirtilmektedir. Bu arama motorunun amacı, hukuki araştırma sürecini basitleştirmek ve Singapur'daki hukuk camiasının mahkeme davalarına hazırlanırken sözleşme hukukuyla ilgili araştırmalara anında erişebilmesini sağlamaktır. Uygulama ile Singapur'daki avukatların %75'inden fazlası, daha kısa bir hukuki araştırma sürecinden doğrudan faydalanabilecek ve bu da kaynakların dava hazırlığının diğer yönlerine daha fazla odaklanmasını sağlayacaktır.

IMDA'nın SAL ile GPT-Legal Soru-Cevap destekli aramayı başlatması, yapay zekanın profesyonel amaçlara hizmet etmek için nasıl etkili bir şekilde kullanılabileceğini göstermekte olup, hukuki araştırmalar için gereken zaman ve çabayı önemli ölçüde azaltarak, hukuk uygulayıcılarının müvekkilleri için eleştirel analiz ve stratejik danışmanlığa daha fazla zaman ayırmalarına katkı sağlamaktadır. IMDA ve SAL tarafından geliştirilen yeni GPT-Legal Soru-Cevap modeli LawNet'teki üretken yapay zeka destekli arama motoru ülke hukuki bağlamı üzerine eğitilerek mahkeme kararları, Singapur Hukuk Raporları, mevzuat ve kitaplar dahil olmak üzere çok sayıda resmi

veriyle desteklenmektedir. Bu arama motoru, hukuk araştırmacılarının sözleşme hukukuna göre ayarlanmış karmaşık hukuki araştırma sorularına gerçek zamanlı ve hassas referanslı yanıtlar almasını sağlamaktadır. SAL'ın ayrıca, gelecekte aile ve ceza hukuku kullanım örneklerini de kapsayacak şekilde üretken yapay zeka destekli arama motorunu genişletmesi muhtemeldir. GPT-Legal Soru-Cevap modeli, 2024 yılında duyurulan önceki GPT-Legal modelini tamamlayarak, hukuk araştırmalarının dönüşümünde yeni bir aşamayı temsil etmektedir. İlk model, özeti olmayan kararlar, yani her üç karardan ikisi için hukuki özetler sunmuştur. Bugüne kadar, ilk GPT-Legal modeli, 15.000'den fazla mahkeme kararının özetlerini oluşturmak için kullanılmış ve 8000 kelimelik kararları 800 kelimelik özetlere dönüştürmüştür.[35]

[35] 11.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.imda.gov.sg/resources/-press-releases-factsheets-and-speeches/factsheets/2025/imda-and-sal-launched-ai-powered-search-engine-in-lawnet adresinden ulaşılabilmektedir.

SUUDİ ARABİSTAN

Nüfusu:	36.305.289
Yüzölçümü:	2.149.690 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	23.140 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Komisyonu (CITC)
Mobil Şebeke Abonesi:	41.298.629
Sabit Şebeke Abonesi:	5.377.980
İnternet Kullanım Oranı (%):	95,7

ITU'nun, GSR-25'in Ardından "Riyad Sonuç Bildirisi"ni Açıklaması

Suudi Arabistan, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU), Küresel Düzenleyiciler Sempozyumu'nun (GSR-25) sonuç bildirisi olan "Riyad Sonuç Bildirisi"ni yayımlamıştır. Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST) ev sahipliğinde 31 Ağustos ila 3 Eylül 2025 tarihleri arasında düzenlenen etkinlik, yan etkinlikler ve 10. Medya Ovası programıyla birlikte, 6500'ün üzerinde ulusal ve uluslararası katılımcıyı bir araya getirmiştir.

Bildiri, GSR-25'in En İyi Uygulama Kılavuzları temelinde hazırlanmakta olup; inovasyonun düzenleyici yaklaşımın merkezine alınması, kurumsal kapasitenin uyarlanması, sınır ötesi iş birliğinin güçlendirilmesi ve insan odaklı dijital geleceğin önceliklendirilmesi gibi ilkeleri içermektedir.

Sempozyumda Connecting Humanity çalışması çerçevesinde yeni bir yol haritası kabul edilmekte ve özellikle gelişmekte olan ülkeler için kapsayıcı çözümler önerilmektedir. Yan etkinlikler kapsamında 10. Medya Ovası, SYNC Wellbeing Zirvesi ve çeşitli teknoloji pavyonları düzenlenmekte, dijital diplomasi, yapay zekâ yönetişimi, kuantum teknolojileri ve e-sporların geleceği gibi konular tartışılmaktadır. Ayrıca, etkinlikte yapay zekâ yönetişiminin ilkelerden uygulamaya geçişi, 6G dönemine yönelik yenilikler, esnek regülasyon için test ortamları (sandbox), radyo spektrumunun yenilikçi

kullanımı, dijital ekonomi için altyapı politikaları ve SpaceUp yarışması gibi pek çok oturum düzenlenmektedir. [36]

[36] 03.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.cst.gov.sa/en/media-center/news/N2025090304 adresinden ulaşılabilmektedir.

TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.140.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

Tayland'da Özel 5G'ye Yönelik Spektrum Sunumu

Tayland, fabrikalar ve işletmelerin özel kullanımına yönelik spektrum sunma planlarını duyurmuştur. Ülkenin düzenleyicisi olan Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC), yakın zamanda özel şebeke operatörü (PNO) lisansı altında 4800 MHz bandında 100 MHz bant genişliğini kullanıma sunacağını açıklamıştır. Bu sistem, fabrikaların ve işletmelerin, iç operasyonlarını iyileştirmek için kullanmaları koşuluyla, kâr amacı gütmeyen amaçlar için ücretsiz spektrum tahsisi talep etmelerine olanak tanımaktadır. Hükümetin fabrikalar ve işletmeler için ücretsiz spektrum tahsis etme konusundaki genel amacı, ülkenin Tayland 4.0 hedeflerini hızlandırmaktır. Tayland 4.0, inovasyonu teşvik etmeyi amaçlayan bir kampanyadır.

NBTC, girişimin Tayland'ın imalat ve işletme sektörlerinde özel 5G benimsenmesini teşvik etmesini, şirketlerin otomasyonu, verimliliği ve dijital dönüşümü artırmasını sağlamasını beklemektedir. Ticari hizmetler için özel 5G kullanmayı planlayan işletmelerin 4800 MHz bandı için açık artırmada teklif vermeleri gerekmektedir. Telekom işletmecileri, PNO olarak faaliyet göstermeyi planlıyorlarsa katılabilecekler, ancak lisans sahipleri tüketici mobil hizmetleri sunamayacak veya bandı mevcut 2600 MHz hizmetleriyle entegre edemeyeceklerdir. NBTC, bu kısıtlamanın, özel 5G ağlarını teşvik etme hedefiyle uyumlu olduğunu belirtmiştir.

Düzenleyici kurum, Tayland'da kitlesel pazar 5G kullanımının sınırlı kaldığını ve çoğu abonenin video akışı veya 4G hizmetlerine ek olarak bu teknolojiye güvendiğini belirtmektedir. Özel 5G ağlarının endüstriyel IoT (IIoT), robotik ve gerçek zamanlı analiz gibi gelişmiş uygulamaların önünü açacağına inanılmaktadır.[37]

[37] 15.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://developingtelecoms.com/telecom-technology/wireless-networks/19064-thailand-plans-to-offer-spectrum-for-private-5g.html adresinden ulaşılabilmektedir.

GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km^2
Kişi Başına Gelir:	6.001 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

Vodacom'un, Güney Afrika'da IoT Bağlantısını Dönüştürmek için Yerel Çıkışı

Vodacom Business, Güney Afrika'da Yerel Breakout (LBO) hizmetini başlatmıştır. Bu adım, yönetilen nesnelerin internet (IoT) bağlantı platformunu önemli ölçüde geliştirmiştir. Güncellenmiş hizmet, kurumsal müşteriler için daha yüksek hız, daha düşük gecikme ve geliştirilmiş düzenleyici uyumluluk sağlamıştır.

LBO ile birlikte, global SIM trafiği artık Güney Afrika içinde yönlendirilmekte ve geleneksel SIM yönlendirmesinde kullanılan uluslararası geçitlerden geçmemektedir. Bu değişiklik, ağ performansını ve yanıt verme hızını dramatik biçimde artırmış, ön testlerde belirli teknoloji ortamlarında gecikme sürelerinin azaldığı ve hızın sekiz kat artabildiği gözlemlenmiştir. LBO'nun sağladığı geliştirilmiş yanıt hızı, filo takibi, gerçek zamanlı iletişim, video gözetimi, alarm sistemleri ve varlık izleme gibi zaman hassas uygulamalardan en fazla faydayı sağlamıştır.

Vodacom Business Direktörü Videsha Proothveerajh, bu gelişmenin, hız, güvenlik ve güvenilirliğin kritik olduğu sektörlerdeki bağlantı sorunlarını çözdüğünü belirtmiştir: *"Hükûmet, finansal hizmetler ve güvenlik gibi sektörler artık daha yüksek verimlilik ve güvenle faaliyet gösterebilmiştir."*

LBO ayrıca verilerin Güney Afrika sınırları içinde kalmasını sağlayarak düzenleyici uyumluluğu güçlendirmiştir. Bu, özellikle araç takibi içeren kamu ihaleleri ve PCI uyumluluğu gerektiren finansal hizmetler için kritik öneme sahip olmuştur. Şifreli uçtan uca iletim sıklıkla kullanılsa da, gecikme ve eski POS cihazlarıyla uyumluluk sorunları oluşturabilmektedir. Bu nedenle LBO, birçok işletme için daha pratik bir alternatif sunmuştur.

Vodacom Business'ın yönetilen IoT hizmetleri, dünya genelinde 215 milyondan fazla bağlantıya sahip Vodafone IoT'nun Global Data Service Platformu (GDSP) tarafından desteklenmiştir. Vodacom Business müşterisi Trinity CEO'su Ross Hickey, *"Cihaz ağları büyüdükçe, kuruluşların temel bağlantının ötesine ihtiyacı olmuştur. GDSP, cihaz yönetimini basitleştirmiş, görevleri otomatikleştirmiş, veri akışını güvence altına almış ve farklı ağlar ve coğrafyalardaki en iyi veri planlarını seçmemize olanak sağlayarak maliyetleri optimize etmiştir."* açıklamasında bulunmuştur.

GDSP, yerel düzenlemelere uyumu sağlayarak ve cihazları coğrafi olarak koruyarak dijital dönüşümü desteklemiştir. Her yerden erişilebilen sezgisel web arayüzü, gerçek zamanlı bilgiler, uyarılar ve performans sorunlarını izleyip çözme imkânı sunmuştur. İşletmeler SIM'leri uzaktan yönetebilmiş, yeni cihaz ekleyerek kolayca ölçeklendirebilmiş ve hırsızlık önleme özellikleri ile otomatik ağ geçişlerinden faydalanabilmiştir. Akıllı SIM yönetimi sayesinde işletmeler yalnızca kullandıkları kadar ödeme yapabilmiş, GDSP'nin Single SIM teknolojisi ise bir ağ arızalansa bile kritik sistemlerin çevrimde kalmasını sağlamıştır.[38]

[38] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://techafricanews.com/2025/09/30/-vodacom-business-unveils-local-breakout-to-transform-iot-connectivity-in-south-africa/ adresinden ulaşılabilmektedir.

KENYA

Nüfusu:	56.632.843
Yüzölçümü:	580.367 km^2
Kişi Başına Düşen Gelir:	3.461 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%):	85,2

Kenya Rekabet Kurumu'nun, Afrika'da Daha Güçlü Dijital Ekonomi Düzenlemeleri Talebi

Kenya Rekabet Kurumu, dijital ekonomide ortaya çıkan rekabet ve tüketici koruma sorunlarına yönelik yeni düzenleyici yaklaşımların gerekliliğini vurgulamıştır. Bu açıklamalar, Güney Afrika'nın Cape Town şehrinde düzenlenen ve Güney Afrika Rekabet Komisyonu tarafından organize edilen 19. Yıllık Rekabet Hukuku, Ekonomi ve Politika Konferansı sırasında yapılmıştır.

Panelistlerden biri olarak konuşan Genel Müdür Kemei David, çevrimiçi perakende ve dijital finans gibi hızlı değişen piyasaların, otoritelerin geleneksel araçların ötesine bakmasını gerektirdiğini belirtmiştir. Yenilik, yatırım eğilimleri ve geleceğe yönelik fiyatlandırma gibi geleneksel olmayan yaklaşımların, adil rekabet ve tüketici refahını sağlamak açısından giderek daha kritik hâle geldiğini açıklamıştır.

Kemei, Otoritenin piyasa yapısını daha iyi anlamak ve rekabet ile tüketici korumasına yönelik riskleri tespit etmek amacıyla piyasa incelemeleri ve araştırmalar yürüttüğünü vurgulamıştır. Uyumlu politika geliştirmeye bir örnek olarak Kemei, Kenya'nın hâlihazırda Rekabet Yasası'nı dijital faaliyetleri kapsayacak şekilde değiştirdiğini paylaşmıştır. Bu reformun amacı, yeniliği teşvik etmek ve güçlü dijital platformların kontrolsüz piyasa hakimiyetini engellemek olmuştur.

Ayrıca Kemei, sınır ötesi faaliyet gösteren dijital platformların rekabet karşıtı uygulamalarına karşı Afrika'daki düzenleyiciler arasında iş birliğinin önemini vurgulamıştır. Bununla birlikte, Afrika'nın dijital içerik ve yenilik için hâlihazırda yetersiz hukuki güvenceye sahip olduğunu ve parçalanmış bir düzenleyici ortamın sınır ötesi yatırımı ve dijital işletmelerin öngörülebilirliğini olumsuz etkilediğini kabul etmiştir.

Afrika'nın dijital ekonomisini güçlendirmek amacıyla Kemei, birkaç öneri sunmuştur. Bunlar; fikri mülkiyet yasalarının uyumlaştırılması, kıtasal bir fikri mülkiyet hakları sicilinin kurulması, rekabet yasalarının çoklu kurumlar aracılığıyla uygulanması, uygulama mekanizmalarının güçlendirilmesi ve sektörel düzenleyicilerle iş birliği içinde yeni teknolojileri test etmek için düzenleyici "sandbox" ortamlarının oluşturulmasıdır. Kemei'ye göre, bu önlemler kıtanın dijital potansiyelinin tam olarak açığa çıkarılması, içerik üreticilerinin korunması ve Afrika genelinde yenilik odaklı büyümenin teşvik edilmesi açısından kritik önem taşımaktadır.[39]

[39] 29.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://techafricanews.com/2025/09/29/-kenya-competition-authority-calls-for-stronger-digital-economy-regulations-in-africa/ adresinden ulaşılabilmektedir.

MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	106.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	12.500.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,2

1. Telecom Egypt’in Denizaltı Kablo Altyapısını Genişletmesi

Bölgenin en büyük denizaltı kablo işletmecilerinden biri olan Telecom Egypt, Ürdün'deki Aqaba Digital Hub’da (ADH) yeni bir Varlık Noktası (*Point of Presence - PoP*) kurulduğunu duyurmuştur. Dünya giderek yüksek bant genişliği çözümlerine olan talebini artırırken, bu yeni PoP’nin hayati bir bağlantı merkezi olarak hizmet vereceği, kesintisiz veri alışverişini mümkün kılacağı ve bölgesel trafiğin verimli akışını kolaylaştıracağı belirtilmiştir. ADH ile yapılan iş birliği, Telecom Egypt'ın Orta Doğu'daki bağlantısını güçlendirerek, işletmelere ve hiper ölçekli şirketlere günümüzün dijital ekonomisinde başarılı olmak için ihtiyaç duydukları güvenilir, yüksek kapasiteli altyapıyı sağlamaktadır.

Bu duyuru, ADH'nin telekom kolu NaiTel ile ortaklaşa geliştirilen, Mısır ve Ürdün arasında 15 kilometrelik bir bağlantı sağlayan ekspres petabit Coral Bridge denizaltı kablosunun başarılı bir şekilde piyasaya sürülmesinin ardından gelmiştir. Bu yenilikçi kablo, Telecom Egypt'ın Mısır'ın Sina yarımadasındaki Taba iniş noktasını ADH'nin Akabe'deki açık erişim tesisine bağlayarak gelecekteki büyüme ve iş birliği için sağlam bir çerçeve oluşturmaktadır.

Bu gelişmeler, Telecom Egypt ve ADH'yi bölgenin bağlantı sorunlarını çözmede, bulut hizmetlerinden yapay zeka destekli uygulamalara ve uluslararası veri aktarımına kadar

her şeyi destekleyen önemli oyuncular olarak konumlandırmaktadır. Telecom Egypt, sürekli gelişen küresel dijital trafik taleplerini karşılamak için çok sayıda denizaltı kablo sistemi ve iniş noktasını kapsayan uluslararası altyapısına yatırım yapmayı amaçlamaktadır.[40]

2. Ulusal Engelliler Konseyi ve NTRA Arasında İş Birliği

Mısır Ulusal Engelliler Konseyi ve Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA), Mısır'daki engelliler için telekomünikasyon hizmetlerini iyileştirmeyi amaçlayan ortak mekanizmaları harekete geçirmek üzere bir iş birliği protokolü imzalamıştır. Bu girişim, devletin engellileri güçlendirme ve dijital topluma entegre etme konusundaki kararlılığını yansıtmaktadır.

Ulusal Engelliler Konseyi Genel Müdürü Dr. Iman Karim ve NTRA CEO'su Mühendis Mohamed Shamroukh tarafından imzalanan Protokol, en son uluslararası standartlara uygun telekomünikasyon hizmetleri sunmak için uzmanlık alışverişi ve koordinasyon yoluyla iki taraf arasında daha fazla iş birliği yapılmasını öngörmektedir. Anlaşma ayrıca, özellikle işitme ve görme engelli kişilerin ihtiyaçlarını ele alan ortak farkındalık kampanyaları, eğitim atölyeleri ve etkili bir şikayet işleme mekanizmasının kurulmasını da içermektedir.

Bu bağlamda Dr. Karim, 2019 tarihli 11 numaralı yasa ile engellilikle ilgili çabaları koordine etmek ve politika ve mevzuat önerileri sunmakla görevlendirilen ulusal kurum olarak Konsey'in stratejik ortaklıkları önceliklerinin en üstünde tuttuğunu vurgulamıştır. Protokolün, engelli kişilerin güçlendirilmesi, iletişim ve bilg ve iletişim teknolojileri hizmetlerine erişimlerinin sağlanması ve topluma daha fazla katılımlarını mümkün kılan yardımcı cihaz ve teknolojilerin sağlanması konusunda hem devletin hem de Konseyin taahhüdüyle uyumlu olduğunu açıklamıştır. Bu, engelli kişilerin yaşamın her alanına tam ve eşit katılımını garanti eden 2018 tarihli 10 sayılı Engelli Kişilerin Hakları Kanunu ile de tutarlıdır.

---

[40] 23.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.thefastmode.com/-technology-solutions/44811-telecom-egypt-expands-subsea-cable-infrastructure-with-new-aqaba-digital-hub-pop adresinden ulaşılabilmektedir.

Konseyin rolünün engelli kişileri teknolojik risklerden korumak ve dijital hizmetlerin kullanımı için güvenli ve destekleyici bir ortam oluşturmak olduğunu da belirten Dr. Karim, NTRA ile iş birliğinin, her iki kurumun da bilgiye erişilebilir, adil ve kapsayıcı erişimi sağlama konusundaki ortak taahhüdünü gösterdiğini vurgulamıştır.

Mühendis Shamroukh ise protokolü, engelli kişilerin dijital topluma entegrasyonunda önemli bir adım olarak nitelendirmiştir. NTRA'nın, toplumun tüm kesimlerine hizmetlere eşit erişimi garanti etmek için en son teknolojileri ve yenilikçi girişimleri kullanmaya kararlı olduğunu teyit etmiştir.

Ortaklığın, teknoloji ve iletişime erişimi artıran, etkili iletişim kanallarını genişleten ve Mısır'ın 2030 Vizyonu ve Uluslararası Telekomünikasyon Birliği'nin (ITU) önerileri dahil olmak üzere uluslararası en iyi uygulamalarla uyumlu, kapsayıcı bir dijital ortam oluşturmaya yönelik özel hizmetlerin geliştirilmesinin önünü açtığını da sözlerine eklemiştir.

NTRA, engelli kişilere hizmet etmek için bir dizi girişim başlatmıştır. Bunlar arasında şunlar yer almaktadır:

- Mobil şirketlerin aylık paketlerde %50 indirim ve şubelerde ve satış noktalarında öncelikli erişim sağlamasını zorunlu kılınması.
- Şirket web sitelerini ve mobil uygulamaları erişilebilirlik standartlarına uygun hale getirilmesi.
- Seçili şubelerde işaret dili tercümanlarının yanı sıra, işitme engelli ve sağır kişiler için ilk işaret dili video çağrı merkezinin kurulması.
- Görme engelliler için sözleşmelerin ve şartların Braille alfabesiyle sunulması.
- Bazı e-cüzdan işlemlerinin ücretlerden muaf tutulması.
- Erişim kolaylığı sağlamak için şirket şubelerinde erişilebilirlik kodlarının uygulanması.[41]

[41] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.egypttoday.com/Article/1/142295/National-Council-for-Disabilities-NTRA-partner-to-improve-digital-accessibility adresinden ulaşılabilmektedir.

3. Mısır ve UNESCO’dan Yapay Zeka Hazırlık Değerlendirme Raporu

Mısır İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı ile UNESCO'nun Mısır ve Sudan Bölge Ofisi, Kahire'de ülkenin Yapay Zeka Hazırlık Değerlendirme Raporu'nu yayımlayarak etik ve kapsayıcı yapay zeka yönetişimi için bir dönüm noktası oluşturmuştur.

Creativa Innovation Hub'da düzenlenen bir günlük etkinlik, üst düzey hükümet yetkililerini, BM temsilcilerini, akademisyenleri ve özel sektör liderlerini bir araya getirmiştir. Ana konuşmacılar arasında AB Büyükelçisi Angelina Eichhorst, Mısır İletişim Bakanı Amr Talaat ve UNESCO yetkilileri de yer almıştır.

UNESCO uzmanı Areej Atalla tarafından sunulan rapor, Mısır'ın sorumlu yapay zeka gelişimine rehberlik edecek bir çerçeve ortaya koydu ve sektörler arası iş birliği fırsatlarını vurgulamıştır. Üst düzey panel tartışmasına UNESCO, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği, Arap Devletleri Ligi ve Mısır Ulusal Yapay Zeka Konseyi'nden uzmanlar ile özel sektörden yenilikçiler katılmıştır.[42]

[42] 08.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://see.news/egypt-unesco-launch-ai-readiness-assessment-report-in-cairo adresinden ulaşılabilmektedir.

NİJERYA

Nüfusu:	238.477.261
Yüzölçümü:	923.768 km2
Kişi Başına Gelir:	807 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Nijerya İletişim Kurulu (NCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	165.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	103.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	45,4

MTN Nijerya ile 9Mobile'ın Spektrum Kiralama Anlaşması

Telekom işletmecisi MTN Nijerya, mevcut kapasitesini artırmayı, kapsama alanını iyileştirmeyi ve dijital katılımı teşvik etmeyi amaçlayan üç yıllık bir anlaşma kapsamında, daha önce T2 Mobile olarak bilinen 9Mobile Limited'den spektrum kiralamak için Nijerya İletişim Komisyonu'ndan (NCC) onay almıştır.

Şirket yaptığı açıklamada, 1 Ekim 2025'ten itibaren geçerli olmak üzere 9Mobile'dan 900MHz bandında 5MHz frekans bölmeli çift yönlü (FDD) ve 1800MHz bandında 15 MHz FDD kiralayacağını söylemiştir. MTN'ye göre kiralama, T2 ile ulusal dolaşım düzenlemesini destekleyecek ve altyapısını kullanarak T2'nin müşteri tabanından gelen artan ağ trafiğini yönetmesine olanak tanıyacaktır.

MTN Nijerya, anlaşmayı spektrum ticaretini, ulusal dolaşımı ve altyapı paylaşımını birleştiren daha geniş bir entegre yaklaşımın parçası olarak nitelendirmiştir. Bu yaklaşımın endüstri iş birliğine olan bağlılığını gösterdiğini ve Nijerya genelinde genişbant erişimini genişletme ve dijital katılımı ilerletme hedefiyle uyumlu olduğunu söylemiştir.[43]

[43] 17.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://guardian.ng/business-services/mtn-nigeria-signs-spectrum-lease-deal-with-9mobile adresinden ulaşılabilmektedir.

OKYANUSYA

AVUSTRALYA

Nüfusu:	25.687.041
Yüzölçümü:	7.692.024 km^2
Kişi Başına Gelir:	56.352 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avustralya İletişim ve Medya Kurumu (ACMA)
Mobil Şebeke Abonesi:	27.880.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.820.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	86,55

1. Australia Post'un, ABD'ye Tüm Gönderilerinin Yeniden Başlatılması

Avustralya'nın ulusal posta kuruluşu Australia Post, yeni ABD gümrük vergisi kurallarına uyum sağlamasıyla birlikte, 25 Eylül 2025 tarihinden itibaren ABD'ye tüm gönderim hizmetlerini yeniden başlatacağını duyurmuştur.

Ağustos ayında, ABD yönetiminin düşük değerli ürünler için geçerli olan "de minimis" muafiyetini sona erdirmesi üzerine Australia Post, bu kurallara uyum sağlayacak sistem bulunmaması nedeniyle ABD'ye yönelik birçok gönderiyi durdurma kararı almak zorunda kalmıştır. 29 Ağustos'a kadar 800 ABD Dolarının altındaki gönderiler vergiye tabi tutulmamaktaydı. Bu muafiyetin kaldırılması, Avustralyalı ihracatçıların ABD pazarına ürünlerini vergisiz göndermelerini zorlaştırmıştır.

Australia Post, çözüm olarak üçüncü taraf bir platform ile iş birliği yaparak yeni vergi tahsilat ve dağıtım sistemini devreye almıştır. Şirket, bu düzenleme sayesinde Puerto Rico ve Guam gibi ABD'nin dış topraklarına yönelik gönderimlerin de yeniden başlatılacağını açıklamaktadır.

Australia Post'un İcra Kurulu Üyesi Gary Starr, *"Bu durum, bizim kontrolümüz dışında hızlı gelişen bir süreç olmuştur. En büyük etki, ürünlerini ABD'ye uygun maliyetli posta hizmetiyle gönderen müşterilerimiz üzerinde gerçekleşmiştir. Bu nedenle kesintisiz çözüm bulmak için gece gündüz çalıştık ve 25 Eylül itibarıyla hizmeti yeniden devreye alacağız.*" ifadelerini kullanmaktadır. Bu gelişmeyle birlikte Australia Post, uluslararası gönderi ağındaki istikrarını yeniden sağlamaktadır.[44]

2. Optus Şebekesinde Acil Durum Aramalarının Etkisiz Kalması

Avustralya'da Optus şebekesinde "000" aramaları bir süre yapılamamıştır. Optus ağında gerçekleştirilen bir güvenlik duvarı güncellemesi işlemi sırasında teknik bir hata meydana gelmiş, bu hata nedeniyle Triple Zero (000) acil durum çağrılarının yaklaşık 13 saat boyunca bazı bölgelerde çalışmadığı tespit edilmiştir. Bu arıza, binlerce aramayı etkilemiş ve ciddi kamu güvenliği tartışmalarına yol açmıştır.[45]

[44] 09.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.abc.net.au/news/2025-09-09/australia-post-sept-25-resume-us-shipping-tariffs/105751932?utm adresinden ulaşılabilmektedir.

[45] 19.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.optus.com.au/about/media-centre/media-releases/2025/09/optus-launches-investigation-into-triple-zero-call-failures adresinden ulaşılabilmektedir.

YENİ ZELANDA

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km^2
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

Spark ve One New Zealand'dan Acil Servisler İçin Yeni Hizmet

Yeni Zelanda'nın önde gelen telekomünikasyon işletmecileri Spark ve One New Zealand, Emniyet Bakanı Mark Mitchell ve Yeni Nesil Kritik İletişimler Kurumu (NGCC) iş birliğiyle, acil servisler için Mobil Şebeke Görünürlük Hizmetini devreye almıştır. Dünyada bir ilk olduğu belirtilen bu uygulama, şirketlerin ortak girişimi Hourua tarafından geliştirilmiştir. Yeni hizmet sayesinde acil servisler, planlı veya plansız şebeke kesintilerini gerçek zamanlı olarak ve iki hafta öncesinden görebilmektedir. Böylece acil durum ekiplerinin kullandığı mobil cihazların kritik anlarda kesintisiz çalışması güvence altına alınmaktadır.

Mobil Şebeke Görünürlüğü, Hourua tarafından NGCC'ye sunulan üçüncü Kamu Güvenliği Şebeke Hizmeti olmuştur. Daha önce hayata geçirilen Mobil Dolaşım hizmeti, acil servislerin iki işletmeci arasında kapsama boşluğu yaşamadan geçiş yapabilmesini sağlamaktadır. Mobil Öncelik ise yoğun kullanım dönemlerinde acil servislerin ağ üzerinde öncelikli erişim almasını mümkün kılmaktadır.

Spark CEO'su Jolie Hodson, yapılan iş birliğinin değerine dikkat çekerek, "*Her yeni adım, kamu güvenliği şebekesini güçlendirmekte ve ilk müdahale ekiplerinin ihtiyaç duydukları anda güvenilir bağlantıya sahip olmasını sağlamaktadır.*" ifadelerini kullanmıştır.

One New Zealand CEO'su Jason Paris de hizmetin önemine vurgu yaparak, *"Bu teknoloji, acil servislerin güvenliğini artırmakta ve kapsama alanı ile olası kesintilere dair daha fazla görünürlük sağlamaktadır. Bu, tüm Yeni Zelandalılar için gurur verici bir gelişme olmaktadır.*" demiştir.

Yeni sistem, bu yıl meydana gelen Tam Kasırgası sırasında başarıyla test edilmiştir. Yeni Zelanda İtfaiye ve Acil Durum Kurumu (FENZ), kesintilerin etkilerini anında görebilmekte ve alternatif iletişim yöntemlerini devreye alarak operasyonların kesintisiz devam etmesini sağlamaktadır.[46]

[46] 15.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.spark.co.nz/online/about/our-company/news/Spark-and-One-New-Zealand-provide-enhanced-visibility-of-mobile-network-availability-for-emergency-services- adresinden ulaşılabilmektedir.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km^2
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

1. Azerbaycan'ın, UPU'nun İki Önemli Konseyine Seçilmesi

Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai kentinde düzenlenen 28. Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresinde Azerbaycan hem İdari Konsey'e hem de Posta İşlemleri Konseyi'ne üye seçilmiştir. Söz konusu üyelik, 2025–2029 dönemi için geçerli olmaktadır. Azerbaycan, bu üyelikle birlikte UPU'nun yönetiminde doğrudan yer almakta ve örgütün strateji, bütçe ile yönetim kararlarında söz sahibi olmaktadır. Ayrıca ülke, posta hizmetlerinin standartlarının belirlenmesi, güvenlik kurallarının güncellenmesi ve yeni dijital hizmetlerin geliştirilmesi süreçlerinde de etkin rol üstlenmektedir.

Bu gelişme, Azerbaycan'ın uluslararası posta ve lojistik sistemindeki artan nüfuzunu ortaya koymakta ve ülkenin e-ticaret ile taşımacılık alanındaki ulusal çıkarlarının küresel düzeyde korunması açısından stratejik önem taşımaktadır. Azerbaycan, geçmişte de çeşitli dönemlerde UPU organlarında görev almış bulunmakta, ancak bu kez her iki üst konseyde aynı anda temsil edilmesi, ülkenin küresel posta politikalarının şekillendirilmesinde daha güçlü bir aktör haline geldiğini göstermektedir.[47]

[47] 19.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://mincom.gov.az/az/media/-xeberler/azerbaycan-umumdunya-poct-ittifaqinin-administrativ-ve-poct-emeliyyatlari-suralarina-uzv-secildi adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Azerbaycan Heyetinin PostEurop Yetkilileriyle Görüşmesi

Birleşik Arap Emirlikleri'nin Dubai kentinde düzenlenen 28. Dünya Posta Birliği (UPU) Kongresi çerçevesinde, Azerbaycan heyeti Avrupa Posta Teşkilatı (PostEurop) yöneticileriyle bir araya gelmiştir. Azerbaycan'ı temsilen toplantıya katılan Dijital Gelişim ve Ulaştırma Bakan Yardımcısı Samedin Esedov, PostEurop Genel Sekreteri Botond Szebeni ve Yönetim Kurulu Başkanı Elena Fernandez-Rodriguez ile görüşmeler gerçekleştirmiştir. Görüşmede, Azerbaycan'ın UPU'nun İdari Konsey ve Posta İşlemleri Konseyi üyeliklerine adaylığına destek verilmektedir.

Taraflar, posta alanında uluslararası iş birliğinin önemini vurgulamakta ve inovatif çözümler ile dijitalleşme fırsatları üzerine fikir alışverişinde bulunmaktadır. Ayrıca PostEurop yetkilileri, kuruluşun gelecek yılki Genel Kurulu'nun Azerbaycan'da yapılmasını önermektedir.[48]

[48] 17.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://mincom.gov.az/az/media/-xeberler/azerbaycan-numayende-heyeti-dubayda-posteurop-teskilatinin-resmileri-ile-gorusub adresinden ulaşılabilmektedir.

KAZAKİSTAN

Nüfusu:	20.159.707
Yüzölçümü:	2.724.900 km2
Kişi Başına Gelir:	14.291.300 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kazakistan Cumhuriyeti Dijital Gelişim, İnovasyonlar ve Havacılık Sanayi Bakanlığı (MDDIAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	26.200.000
Sabit Şebeke Abonesi:	2.400.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93.4

1. Türk Devletleri Teşkilatı Ulaştırma Bakanları 8. Toplantısı

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Ulaştırma Bakanları 8. Toplantısı, 30 Eylül 2025 tarihinde Kazakistan'ın Almatı şehrinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya; Türkiye Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Kazakistan Ulaştırma Bakanı Nurlan Sauranbayev, Özbekistan Ulaştırma Bakanı Ilkhom Makhkamov, Azerbaycan Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakan Yardımcısı Rahman Gummatov, Kırgızistan Ulaştırma ve İletişim Bakan Yardımcısı Almaz Turgunbaev ile TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev katılım sağlamıştır.

Genel Sekreter Ömüraliyev konuşmasında, Karabağ, Bişkek ve Budapeşte Deklarasyonları'nda yer alan taahhütlerin uygulanmasının önemini vurgulamakta ve Devlet Başkanlarının, uluslararası ortaklarla iş birliğinin artırılması ve etkin transit usullerinin benimsenmesi yoluyla Orta Koridor'un güçlendirilmesi yönündeki talimatlarını bir kez daha hatırlatmaktadır.

Toplantıda, üye devletlerin ulaştırma kurumlarının karşılaştıkları ortak sorunlar ve zorluklar hakkında görüş alışverişinde bulunulmaktadır. Taraflar, TDT üye ülkeleri arasında e-Permit projesinin başarıyla uygulandığını not etmekte ve e-CMR sisteminin benimsenmesine yönelik çalışmaların hızlandırılmasını ifade etmektedir.

Heyet başkanları ayrıca, Azerbaycan ve Ermenistan arasında imzalanan Ortak Bildiri'nin, bölgesel ulaştırma koridorlarının açılması ve restorasyonu açısından yeni bir umut sağladığını memnuniyetle karşılamaktadır. Toplantı sonunda, taraflar TDT Ulaştırma Bakanları 8. Toplantısı Sonuç Tebliği'ni imzalamaktadır.[49]

2. Kazakistan'da Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığının Kurulması

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, Dijital Kalkınma, İnovasyon ve Havacılık-Savunma Sanayii Bakanlığının yeniden yapılandırılmasına ilişkin kararnameyi imzalamıştır. Yeni kurumun adı "Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanlığı" olmuştur. Kararnameye göre, inovasyon faaliyetlerine ilişkin görevler Bilim ve Yükseköğretim Bakanlığına devredilmiştir. Her iki bakanlık da eski bakanlığın yetki alanına giren yükümlülüklerin halefi olarak belirlenmiştir. Öte yandan, Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın kararıyla Jaslan Madiyev, Başbakan Yardımcısı – Yapay Zekâ ve Dijital Kalkınma Bakanı olarak atanmıştır. [50]

3. Telekomünikasyon ve Posta Sektörlerinde Büyüme

Kazakistan'da telekomünikasyon ve posta hizmetleri sektörü yılın ilk sekiz ayında olumlu bir büyüme ivmesi göstermiştir. Ocak–Ağustos 2025 döneminde telekom hizmetlerinin toplam hacmi yaklaşık 1,98 milyar ABD Doları seviyesine ulaşmış, bu rakam geçen yılın aynı dönemine göre %11,7 oranında artışa işaret etmiştir. İnternet hizmetleri %15,3'lük büyüme oranı ile sektörün temel itici gücü olmuş; mobil internet kullanıcı sayısı 19,26 milyona, sabit internet abone sayısı ise 3,25 milyona yükselmiştir.

Sektörel dağılım incelendiğinde, telekom faaliyetlerinin büyük ölçüde Almatı ve Astana şehirlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Almatı yaklaşık 1,08 milyar ABD Doları,

---

[49] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.turkicstates.org/tr/haber/-meeting-of-ministers-of-transport-of-the-ots-held-in-almaty adresinden ulaşılabilmektedir.

[50] 29.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.gov.kz/memleket/-entities/maidd/press/news/details/1076519?lang=en adresinden ulaşılabilmektedir.

Astana ise 524 milyon ABD Doları ile toplam telekom faaliyetlerinin %80'inden fazlasını karşılamıştır. Karaganda (37 milyon ABD Doları), Pavlodar (28 milyon ABD Doları) ve Kostanay (27 milyon ABD Doları) bölgeleri de öne çıkan iller arasında yer alırken; Ulytau (6,4 milyon ABD Doları) ve Jetiysu (14 milyon ABD Doları) bölgelerinin gelişim düzeyi görece düşük kalmıştır.

Kurye ve posta hizmetleri de aynı dönemde yaklaşık 116 milyon ABD Doları hacme ulaşarak yıllık bazda %2,7 oranında büyüme kaydetmiştir. 2024 yılında %104,1 olan reel hacim endeksinin 2025'te %102,7 olarak gerçekleşmesi, sektörde hızlı büyüme döneminden daha istikrarlı bir sürece geçildiğini ortaya koymaktadır.

Telekomünikasyon ve lojistik sektörlerindeki bu gelişmeler, Kazakistan'ın dijital ekonomisinin güçlenmesine ve bölgeler arası dengeli büyümenin desteklenmesine katkı sağlamaktadır. Uzmanlara göre, mevcut büyüme eğilimi sürdüğü takdirde ülke genelinde dijital uçurumun daraltılması ve daha dengeli ekonomik kalkınmanın sağlanması mümkün olabilecektir.[51]

[51] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://economykz.org/-?p=20297&utm&lang=en adresinden ulaşılabilmektedir.

KIRGIZİSTAN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	199.951 km^2
Kişi Başına Gelir:	2.419 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Devlet Haberleşme Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	7.720.000
Sabit Şebeke Abonesi:	157.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	88,5

1. Kırgızistan'da 4K Android TV Platformu

Kırgızistan'da sabit genişbant ve video hizmeti sunan Saima Telecom ile ZTE arasındaki iş birliği kapsamında 4K Android TV tabanlı set-top-box platformu 2025 yılı Eylül ayı itibarıyla devreye alınmıştır. Söz konusu çözümün yüksek çözünürlüklü yayınlara erişimi kolaylaştıracağı ve etkileşimli televizyon deneyimini geliştireceği bildirilmektedir. Platformun güncel yayın standartlarına uyumlu şekilde kurulduğu ve devreye alma sürecinin kısa sürede tamamlandığı belirtilmiştir.

Hizmetin ölçeklenebilir bir altyapı üzerinde çalıştığı ve kişiselleştirilebilir önerilerle geniş bir içerik yelpazesinin abonelere sunulmasının hedeflendiği ifade edilmektedir. Sektör temsilcilerinin girişimin dijital yayıncılık ekosisteminin modernizasyonuna katkı sağlayacağı ve kullanıcı deneyiminde süreklilik ile kalite artışı yaratacağı yönünde değerlendirmelerde bulunduğu kaydedilmiştir. Cihaza ilişkin ayrıntılı teknik özellikler ile fiyatlandırma bilgilerinin bu aşamada paylaşılmadığı, konuya dair ilave duyuruların yapılacağı açıklanmıştır.[52]

[52] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.mobileworldlive.com/saima-telecom-and-zte-jointly-launch-kyrgyzstans-first-4k-android-tv-set-top-box/ adresinden ulaşılabilmektedir.

2. TDT Genel Sekreterinin Özbekistan Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanı ile Görüşmesi

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, 30 Eylül 2025 tarihinde Kazakistan Cumhuriyeti'nin Almatı şehrinde düzenlenen TDT Ulaştırma Bakanları 8. Toplantısı çerçevesinde Özbekistan Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanı Ilkham Makhkamov ile bir araya gelmiştir. Taraflar, ulaştırma alanında iş birliğinin derinleştirilmesine ve TDT Üye Devletleri arasında sürdürülebilir, birbirine bağlı bir ulaştırma sistemi kurulmasına özellikle vurgu yapmıştır.

Taraflar, 12 Kasım 2025 tarihinde Taşkent'te Özbekistan Ulaştırma Bakanlığı ve Türk Devletleri Lojistik Merkezleri ve Kargo Taşıyıcıları İttifakı ile ortaklaşa düzenlenecek olan Uluslararası Çok Modlu Taşımacılık Forumu hazırlıklarını ele almışlardır. Toplantı sırasında Taraflar, Türk Devletlerinin ulaştırma makamları arasında çok taraflı iş birliğinin daha da geliştirilmesi ve derinleştirilmesi yönündeki kararlılıklarını bir kez daha teyit etmiştir.[53]

[53] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.turkicstates.org/tr/haber/ots-secretary-general-met-with-the-minister-of-transport-of-the-republic-of-uzbekistan adresinden ulaşılabilmektedir.

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	476.214
Yüzölçümü:	3.355 km^2
Kişi Başına Gelir:	14.599 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve Haberleşme Kurumu (BTHK)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.062.691
Sabit Şebeke Abonesi:	74.928

Türk Telekom'dan, KKTC'ye Fiber Altyapı Yatırımları

Türk Telekomünikasyon A.Ş, Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) hükümetleri arasında imzalanmış olan iş birliği protokolü kapsamında yeni bir görev üstlenmiştir. Şirketin, KKTC'nin fiber optik altyapısının geliştirilmesi ve bu altyapı üzerinden sunulacak hizmetlerin hanelere ve işletmelere ulaştırılması amacıyla kapsamlı yatırımlar yapacağı bildirilmiştir.

Kamuyu Aydınlatma Platformu'na (KAP) yapılan açıklamada, söz konusu protokolün KKTC'nin fiber optik altyapısını güçlendirmeye yönelik olduğu vurgulanmıştır. Açıklamada, yatırımların KKTC'de faaliyet gösteren grup şirketleri aracılığıyla hayata geçirileceği ifade edilmiştir. Açıklamada şu ifadelere yer verilmiştir: "*Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hükümetleri arasında, KKTC fiber optik altyapısının geliştirilmesi ve bu altyapı üzerinden sunulacak hizmetlerin bölgeye ulaştırılması amacıyla bir iş birliği protokolü imzalanmıştır. Bu çerçevede Türk Telekom, gerekli çalışmaları yürütmek üzere görevlendirilmiştir*."

KKTC'de dijitalleşme sürecinin hızlandırılması ve fiber optik hizmetlerin yaygınlaştırılmasının, bölgedeki internet altyapısının iyileştirilmesi açısından büyük önem taşıdığı kaydedilmiştir.[54]

[54] 25.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://sondakihaber.com/turk-telekom-kktcde-fiber-altyapi-yatirimlari-icin-atandi/?utm_source=chatgpt.com adresinden ulaşılabilmektedir.

ÖZBEKİSTAN

Nüfusu:	36.361.859
Yüzölçümü:	447.400 km^2
Kişi Başına Gelir:	3.161.70 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Özbekistan Bilgi ve İletişim Teknolojileri Merkezi (UZINFOCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	40.200.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.320.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	89

1. ICT Week 2025'in Başarıyla Tamamlanması

Özbekistan'ın dijital sektöründe önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilen ICT Week 2025 başarıyla tamamlanmıştır. Etkinlik süresince, ülkenin bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki güncel gelişmeleri tanıtılmış, yenilikçi çözümler kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Bu kapsamda, UZINFOCOM standı yoğun ilgi görmüş; devlet kurumları, iş dünyası temsilcileri, bilişim şirketleri ve uluslararası kuruluşlardan çok sayıda ziyaretçi ağırlanmıştır. Ziyaretçilere, Özbekistan'ın dijital ekosisteminde öne çıkan projeler sunulmuştur. Bu projeler arasında MyID ve MyID Palm, DMED, HRM.ARGOS.UZ, TOKEN.UZ, HET Billing, UGaz ve diğer uygulamalar yer almıştır.

Etkinlik boyunca gerçekleştirilen temasların, yapılan görüşmelerin ve deneyim paylaşımlarının, yeni iş birliklerinin geliştirilmesine ve yenilikçi çözümlerin hayata geçirilmesine katkı sağlayacağı ifade edilmiştir.

UZINFOCOM, ICT Week 2025 süresince standı ziyaret eden, ürünlere ilgi gösteren ve kuruma destek veren tüm katılımcılara teşekkür etmiş; benzer etkinliklerde dijital dönüşüm projelerini paylaşmaya devam edeceğini bildirmiştir.[55]

2. Özbekistan Posta Anonim Şirketinden Yeni Tarifeler

"Özbekistan Postası Anonim Şirketi", Birleşik Ulusal Sistem (hibrit posta) üzerinden gerçek ve tüzel kişilere yönelik posta gönderim hizmetlerinde uygulanacak yeni tarifeleri 18 Eylül 2025 tarihinden itibaren yürürlüğe alacağını duyurmuştur.

Şirketin açıklamasına göre düzenleme; tüzel kişiler tarafından gönderilen itirazlara cevap mektupları, ödeme bildirimleri ve tebligatlar, celp kâğıtları, mahkeme tebligatları ve usule ilişkin belgeler, kamu hizmetlerinin sunulması sonucu düzenlenen yazılar ile idari para cezasına ilişkin karar tebligatları dâhil olmak üzere hibrit posta yoluyla iletilen gönderileri kapsamaktadır.

Söz konusu tarifeler, Özbekistan Cumhuriyeti Ekonomi ve Maliye Bakanlığı tarafından 28 Ağustos 2025 tarihinde onaylanan 07/53-4-2025/1 sayılı fiyat beyannamesine dayanmaktadır. Yeni uygulamanın, resmî yazışmaların hibrit posta kanalıyla standart, izlenebilir ve etkin şekilde iletilmesine katkı sağlaması beklenmektedir.[56]

[55] 26.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://uzinfocom.uz/en/news/404 adresinden ulaşılabilmektedir.

[56] 02.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://uz.post/uz/yangilik/49 adresinden ulaşılabilmektedir.

TÜRKMENİSTAN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2 491.210 km^2
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Türkmenistan Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	6.250.000
Sabit Şebeke Abonesi:	736.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	21,3

BDT Hükümet Başkanları Konseyi'nin Bir Sonraki Toplantısı Türkmenistan'da

Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) Hükümet Başkanları Konseyi'nin olağan toplantısı 29 Eylül'de Minsk'te gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, bir sonraki Konsey toplantısının 2026 yılının ilk yarısında Türkmenistan'da yapılmasının planlandığı BDT İcra Komitesi Basın Servisi tarafından bildirilmiştir.

Toplantının gündeminde 14 konu yer almakta olup, dar formatta gerçekleştirilen görüşmelerde hükümet başkanları ekonomik etkileşimin güncel meseleleri hakkında fikir alışverişinde bulunmaktadır. Ayrıca BDT'nin 2026–2035 Bilimsel ve Teknolojik Gelişme Stratejisi ele alınmakta ve onaylanmaktadır.

Geniş kapsamlı oturumda ise Konsey üyeleri, 2035 yılına kadar ormancılık ve orman endüstrisi alanındaki iş birliğinin ana yönelimlerini incelemekte ve BDT üye devletlerinin ana multimodal ulaşım koridorlarının dijitalleştirilmesi stratejisi taslağını değerlendirmektedir.

Bunun yanı sıra toplantı sırasında, 2035 yılına kadar bilgi toplumunun ve dijital ekonominin geliştirilmesine yönelik iş birliği stratejisi ve eylem planı taslakları onaylanmaktadır.[57]

[57] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://mincom.gov.tm/en/news/15206/ adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek Pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır.

Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek var olan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenmektedir.

1. Uydu Teknolojisi ve Akıllı Veriler Avrupa'nın Tarım Geleceği

Artan çevresel baskılar ve hızlı dijital dönüşümün etkisiyle 400'ün üzerinde uzman, politika yapıcı ve sektör profesyoneli Topluluk Değişim Konferansı'nda (ICE) buluşmuştur. Avrupa Komisyonu Tarım ve Kırsal Kalkınma Genel Müdürlüğü (DG AGRI) tarafından düzenlenmiş olan bu konferansta, uydu teknolojisi ve veri sistemlerinin Avrupa Birliğine üye devletlerin tarım arazilerini daha verimli ve şeffaf biçimde yönetmelerine nasıl yardımcı olduğuna odaklanılmıştır.

ICE 2025'te, Ortak Tarım Politikasının (CAP) uygulamalarında uydu tabanlı Alan İzleme Sistemlerinin (AMS) dönüştürücü rolünü vurgulamıştır. AMS, alan temelli ödemeleri tamamen otomatikleştirmiştir. Böylelikle çiftçiler, bürokratik yüklerini azaltabilmişlerdir. Konferansta, CAP'ın geleceğine odaklanmış ve orman ile toprak sağlığını izlemek üzere Yer Gözlemleme'nin genişletilmesi, uydu verilerinin tarım makineleri ve laboratuvar sonuçları gibi diğer kaynaklarla birleştirilmesi konularına ilgi göstermiştir. Konferansta ayrıca veri paylaşımının ve uydu altyapısında sürekliliğinin

önemi de ele almıştır. Katılımcılar, verilerinin paylaşılmasını genel olarak desteklemiş; ancak veri paylaşımının çiftçilerin rızasıyla yapılması gerektiği hususunda mutabık kalmışlardır.

ICE 2025 ile Avrupa Birliğine üye devletler, araştırmacılar ve sektör temsilcileri için deneyim paylaşımı, yeni yaklaşımların incelenmesi ve dijital araçların çiftçileri nasıl daha iyi destekleyebileceğinin tartışılması açısından önemli bir zemin sunmuştur.[58]

2. Dijital Hizmetler Yasası ile Çevrim İçi Ortam Güvenliği

Dijital Hizmetler Yasası (DSA), sosyal medya, çevrimiçi pazar yerleri, uygulama mağazaları, çevrimiçi seyahat ve konaklama hizmetleri gibi çevrimiçi hizmetleri (örneğin Shein, Instagram, X, TikTok, LinkedIn ve Booking.com) düzenlemiştir. Bu yasanın temel amacı, temel haklarınızın korunduğu daha güvenli bir dijital alan oluşturmak olmuştur.

DSA ile yasadışı içerikleri, malları veya hizmetleri doğrudan platformlarda kullanımı kolay mekanizmalarla bildirebilmiş çevrimiçi ortamda görülenler üzerinde kontrol sağlanabilmiş, reklamlara ilişkin şeffaflık kuralları getirilmiş, kullanıcıları aldatıcı tercihlere yönelten manipülatif söylemler yasaklanmıştır. Platformlar, tüm seçeneklerin eşit derecede görünür ve erişilebilir olmasını sağlamakla yükümlü kılınmıştır. Ayrıca çevrimiçi pazar yerleri, satıcıların kimliğini doğrulamak ve iletişim bilgilerini sergilemek zorunda kalmıştır.

DSA, Ağustos 2023 itibarıyla Avrupa Birliği'nde aylık 45 milyondan fazla kullanıcısı olan çok büyük çevrimiçi platformlar (VLOP'lar) ve çok büyük çevrimiçi arama motorları (VLOSE'ler) için yürürlüğe girmiştir. 2024 yılı Şubat ayından itibaren ise mikro ve küçük işletmeler hariç tüm diğer platformlara uygulanmıştır. Büyük platformların, kullanıcı sayılarının büyüklüğü nedeniyle ortaya çıkardıkları riskler sebebiyle en katı kurallara uymalarını denetlemek yalnızca Avrupa Komisyonu'nun sorumluluğu olmuştur.

[58] 19.09.2025 tarihinde yayımlanmış haberin detaylarına https://agriculture.ec.europa.eu/media/-news/satellite-tech-and-smart-data-take-root-europes-farming-future-2025-09-19_en adresinden ulaşılabilmektedir.

Komisyon, bu platformlarla sürekli temas kurmuş, kurallara uyumu desteklemiş ve daha güvenli bir çevrimiçi alan oluşturmak için gözetim yapmıştır.

Avrupa Komisyonu, DSA'ya uyumu doğrulamak amacıyla büyük platformlara karşı birçok soruşturma başlatmıştır. Örneğin TikTok, 2024 yılında "Ödüller Programı"nı başlatmıştır. Ancak, özellikle çocuklar için bağımlılık yapıcı tasarımına dair endişeler nedeniyle AB'nin başlattığı soruşturma sonucunda bu program geri çekilmiştir. AliExpress, zararlı ve yasadışı ürünlerin yayılımını yeterince değerlendirmediği ve sınırlamadığı için hâlen soruşturma altında bulunmuştur. Avrupa Komisyonu Temu'nun pazaryerinde yasadışı ürün risklerini yeterince kontrol etmeyerek DSA yükümlülüklerini ihlal ettiğini ortaya koymuştur. Facebook ve Instagram ise çocukların çevrimiçi korunması konusunda DSA kurallarını yeterince uygulamadığı ortaya koyulmuştur. DSA'ya uymayan büyük platformlar, küresel yıllık cirolarının %6'sına kadar para cezasına çarptırılabileceği açıklanmıştır. [59]

[59] 22.09.2025 tarihinde yayımlanmış haberin detaylarına https://commission.europa.eu/news-and-media/news/digital-services-act-keeping-us-safe-online-2025-09-22_en adresinden ulaşılabilmektedir.

Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı (European Union Agency for Cybersecurity) Avrupa Birliği'ne bağlı ağ ve bilgi güvenliğinden sorumlu bir ajanstır. 13 Mart 2004 tarihinde kurulmuş olup 1 Eylül 2005 tarihinde faaliyete geçmiştir. Merkezi Yunanistan'ın Kandiye kentinde yer almaktadır. ENISA Avrupa genelinde yüksek bir siber güvenlik düzeyine ulaşmayı amaçlamaktadır. ENISA, AB çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların ağ ve bilgi güvenliği konusunda bilgi paylaşımında bulunduğu bir merkez konumundadır. ENISA'nın sorumluluğu, AB içinde en üst seviyede ve en etkin şekilde ağ ve bilgi güvenliğini tesis etmektir. AB enstitüleri ve üye ülkelerle de iş birliği yaparak; AB içinde yer alan tüm kullanıcılar, çeşitli organizasyonlar ve iş dünyasında bilgi güvenliği kültürü oluşturmayı hedeflemektedir. ENISA, bulut bilişim alanında hem kamu kurumlarına, hem de özel sektör temsilcilerine yeni bilişim teknolojileri ve servislerine güvenli geçiş için rehberlik hizmeti sunmaktadır. ENISA, kurumlar arası koordinasyonu sağlama ve bilinçlendirme çalışmaları yapmanın yanı sıra; kullanıcılara uyguladığı anketlerle mevcut durumun analizini de sık aralıklarla yaparak, yeni bilgi güvenliği politikalarının üretilmesine katkı sağlamaktadır.

eSağlık Güvenliği Rehberi

ENISA, 10. ENISA eSağlık Güvenliği Konferansı kapsamında sağlık sektöründeki kurumların dijital güvenliklerini güçlendirmelerine destek olmak amacıyla Sağlık Sektöründe Siber Hijyen Rehberini yayımlamıştır. AB Sağlık Eylem Planı hükümleri doğrultusunda sağlık ekosistemindeki kuruluşların en kritik siber güvenlik uygulamalarını hayata geçirmelerini desteklemek amacıyla oluşturulan rehber, kuruluşların siber güvenlik risklerini azaltmak, hassas verileri korumak, siber tehditlere maruz kalmayı azaltmak ve genel siber dayanıklılığı güçlendirmek için benimseyebilecekleri bir dizi pratik önlemi özetlemektedir.

10. ENISA eSağlık Güvenliği Konferansı, Romanya Ulusal Siber Güvenlik Müdürlüğü (DNSC) ve Avrupa Siber Güvenlik Yeterlilik Merkezi (ECCC) iş birliğiyle Romanya'nın Bükreş kentinde düzenlenmiştir. Konferans, her yıl çeşitli paydaşların bağlantı

kurması, fikir ve en iyi uygulamaları paylaşması ve sektörü şekillendiren en son düzenleyici çerçeve gerekliliklerini tartışması için bir merkez görevi görmektedir.

AB genelinde sağlık hizmetleri ve sağlayıcılarının devam eden dijital dönüşümü, sektördeki karmaşıklığı ve birbirine bağlılığı artırırken, yeni siber güvenlik risklerini de ortaya çıkarmaktadır. Tıbbi sistemler ve veriler, fidye yazılımı ve kimlik avı saldırılarının artmasıyla birlikte siber suçların giderek artan hedefleri haline gelmiştir. ENISA'nın NIS360 raporuna göre, sağlık sektörü riskli bölgeler arasında sınıflandırılmaktadır.

Son düzenleyici gelişmelere bakıldığında, AB, tüm sağlık ekosisteminin karşılaştığı zorluklara öncelik vermektedir. Mevcut düzenleyici ortam, Tıbbi Cihaz Yönetmeliği (MDR), Siber Dayanıklılık Yasası (CRA) ve Avrupa Sağlık Veri Alanı Yönetmeliği'ni (EHDS) içermektedir.

ENISA'nın sağlık sektörü için tehdit ortamı, sağlık hizmeti sağlayıcılarının en çok etkilenenler olduğunu ve bildirilen tüm olayların %53'ünü oluşturduğunu ortaya koymuştur. ENISA NIS Yatırım Anketi, sağlık kuruluşlarının yazılım veya donanımdaki güvenlik açıklarıyla ilgili en fazla güvenlik olayı bildirdiğini ve kuruluşların %80'inin güvenlik olaylarının %61'inden fazlasının nedeni olarak güvenlik açıklarını gösterdiğini belirtmiştir.

Bu uygulanabilir uygulamalar, hastanelerden ve hizmet sağlayıcılardan bireysel tıp uzmanlarına kadar her türlü sağlık kuruluşunun hazırlık ve güvenliğini artırmak ve uygulanması kolay olacak şekilde tasarlanmıştır. Öneriler, sistem ve ağ koruması, cihazların ve hasta verilerinin korunması, bilgi teknolojileri tedarik zincirindeki zorlukların ele alınması ve siber güvenlik farkındalığının artırılması gibi alanları kapsamaktadır.[60]

[60] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.enisa.europa.eu/-news/ehealth-security-in-the-spotlight-a-good-practice-guide-for-a-robust-and-resilient-eu-health-sector adresinden ulaşılabilmektedir.

ETSI

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT'in (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı) devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

1. Kuantum Teknolojileri Üzerine Yeni Bir Komite Oluşturulması

ETSI Yönetim Kurulu, Kuantum Teknolojileri için yeni bir Teknik Komite (TC QT) kurulmasını onaylamıştır. Bu adım, ETSI'nin çok sayıda kuantumla ilgili alanda standartların temel çerçevesini ilerletme konusundaki taahhüdünde önemli bir dönüm noktasını oluşturmaktadır. Teknik komitenin temel amacı, güvenli küresel iletişim ağlarının temellerini atmak için kuantum tabanlı çözümler kullanarak, birden fazla sektörde kuantum iletişimleri ve kuantum ağlarını ele alan spesifikasyonlar geliştirmektir[61].

Grup, Avrupa Kuantum Yasası ve Avrupa Yonga Yasası'na katkılar da dahil olmak üzere Avrupa politika hedeflerini desteklemeyi hedeflemektedir. Avrupa ve uluslararası standart kuruluşlarıyla iş birliği yaparak uyumu teşvik edecek ve tekrarları önleyecektir. TC QT'nin faaliyetleri arasında düzenleyici kurumlar, anlaşma kuruluşları, diğer standart kuruluşları ve ETSI Yazılım Geliştirme Grupları gibi açık kaynaklı girişimlerle iş birliği yer alacaktır. Standardizasyon çalışmaları, Horizon Europe ve diğer çerçevelerden elde edilen araştırma çıktılarını entegre edecektir. Bu geniş iş birliği,

[61] 30.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2594-etsi-creates-new-committee-on-quantum-technologies ulaşılabilmektedir.

çıktıların ilgili küresel, bölgesel ve ulusal gereklilikleri desteklemesini sağlayacaktır. Komitenin temel faaliyet alanları şöyledir:

- *Kuantum İletişim:* Süperpozisyon ve dolanıklık gibi kuantum prensiplerini kullanarak güvenli veri iletimi.
- *Kuantum Ağları:* Dağıtık bilgi işlem ve kriptografi için kuantum sistemlerini birbirine bağlama.
- *Kuantum Algılama:* Kuantum iletişim ağları için ultra hassas ölçümler sağlama.
- *Uydu Kuantum İletişim:* Uzay tabanlı kuantum sistemleri için işaret sinyallerini, arayüzleri ve güvenliği standartlaştırma.
- *Kuantum Rastgele Sayı Üreteçleri (QRNG'ler):* Güvenli uygulamalar için gerçek rastgelelik üretme.
- *Kuantum Güvenliği:* Donanım güvenlik açıklarını ve yan kanal saldırı risklerini değerlendirmek için metodolojiler oluşturma.

TC QT ayrıca, Avrupa Kuantum İletişim Altyapısı'nı (EuroQCI) desteklemede önemli bir rol oynayacak ve ETSI'nin Avrupa'nın kuantum stratejisinde kilit bir oyuncu olarak konumunu güçlendirecektir. ETSI'nin geniş ekosisteminin iş birliği, teknik komite çıktılarının ilgili küresel, bölgesel ve ulusal gereksinimleri desteklemesini sağlayacaktır.

2. Avrupa İletişim Ofisi ile Avrupa BT Koordinasyonunu Arasındaki Mutabakat Zaptı

ETSI, bilgi ve iletişim teknolojileri (BT) standartları ve düzenlemeleri konusundaki iş birliğini güçlendirmek için Avrupa İletişim Ofisi (ECO) ile bir Mutabakat Zaptı (MoU) imzaladığını duyurmuştur. Bu stratejik anlaşma, telekomünikasyon, BİT, elektronik iletişim ağları ve hizmetleri ile ilgili sektörler için birleşik bir Avrupa pazarının geliştirilmesi ortak hedefi doğrultusunda, iki kuruluş arasında daha yakın koordinasyonu teşvik etmeyi ve bilgi alışverişini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır.

Mutabakat Zaptı, her iki kuruluşun toplantı olanaklarını ve kaynaklarını paylaşmasını ve 46 CEPT Üye Devleti ve 900'den fazla ETSI üyesinden düzenleyicilerin faydalanmasını sağlamaktadır. Bu ortaklık, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ve Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) de dahil olmak üzere AB mevzuatı ve

uluslararası yükümlülüklerle uyumlu olup, teknik standartların ve düzenleyici çalışmaların tutarlı ve etkili olmasını sağlamaktadır.

CEPT ve ETSI, 1989'daki ilk anlaşmalarından bu yana, Avrupa'nın telekomünikasyon ve BİT sektörlerini ilerletmek için birlikte çalışarak güçlü bir ortaklık kurmuştur. CEPT'nin daimi ofisi olan Avrupa İletişim Ofisi (ECO), üye ülkeleri için politika geliştirme ve günlük operasyonları desteklemekte ve elektronik iletişim alanında bir uzmanlık merkezi görevi görmektedir.

ETSI ve CEPT arasındaki iş birliği, teknik standartlar ve düzenleyici çerçeveler arasında tutarlılığı sağlamaktadır. Amaç, tüm sektörlerde spektrumun verimli bir şekilde sağlanmasının, standartların zamanında geliştirilmesiyle desteklenmesini sağlamaktır. ETSI'nin standardizasyon faaliyetleri, spektrum paylaşımı ve uyumluluk çalışmalarına olanak tanırken, CEPT'nin Elektronik İletişim Komitesi (ECC) girişimleri, ETSI'nin yeni veya revize edilmiş standartlar üzerindeki çalışmalarına katkı sağlamaktadır. CEPT ve ETSI, uzmanlıklarını paylaşarak ve çalışmalarını koordine ederek, Avrupa vatandaşlarının modern, güvenilir ve güvenli iletişim sistemlerinden faydalanmasını sağlamaya yardımcı olmaktadır.

Bu yenilenen ortaklık, Avrupa'nın BİT ve telekomünikasyon alanında küresel bir lider konumunu güçlendirerek, teknik ve düzenleyici gelişmelerin kamu yararına hizmet etmeye ve toplumun dijital dönüşümünü desteklemeye devam etmesini planlamaktadır.[62]

3. 2025 Standardizasyon Mükemmellik Ödülü

ETSI, 2025 Standardizasyon Mükemmellik Ödülü'nü kazanmıştır. Düzenlenen ITEA Mükemmellik Ödülü töreninde, IML4E (Endüstriyel Makine Öğrenimi) projesi standardizasyon dalında ITEA Mükemmellik Ödülü ile onurlandırılmıştır. ITEA, yazılım inovasyonuna odaklanan Eureka AR-GE Kümesi'dir. Yürüttüğü projeler arasında

[62] 24.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.etsi.org/newsroom/-news/2593-etsi-signs-mou-with-european-communications-office-to-strengthen-european-ict-coordination adresinden ulaşılabilmektedir.

IML4E, yapay zekâ ve MLOps'un Avrupa sanayisine benimsetilmesini araçlar, yöntemler ve bulut bağımsız bir platform aracılığıyla basitleştirmekte ve ölçeklendirmektedir.

Projenin koordinatörü ve ETSI Yapay Zeka Test ve Spesifikasyon Yöntemleri Teknik Komitesi Başkanı düşüncelerini, *"Bu ödül, yapay zeka test komitesiyle yürüttüğümüz standardizasyon çalışmalarını ve özellikle yapay zeka testlerine ilişkin ETSI TR 103 910 sayılı Raporumuz ile yapay zekanın uygunluk değerlendirmesi ve denetimine ilişkin yaklaşan ETSI TS 104 008 sayılı spesifikasyonumuzu takdir etmektedir.*" olarak ifade etmiştir. Bu ödül, IML4E'nin Avrupa'da sağlam, ölçeklenebilir ve standartlaştırılmış makine öğrenimi tekniklerinin geliştirilmesindeki etkisini vurgulamaktadır.[63]

4. AB Siber Dayanıklılık Yasası Kapsamında Yeni Standartların Oluşturulmasını Yönetecek Lider Seçimi

ETSI, AB Siber Dayanıklılık Yasası'nı desteklemek amacıyla TC CYBER bünyesinde EUSR Çalışma Grubu'nu yönetecek üç yeni yetkilinin seçildiğini duyurmuştur. Avrupa Komisyonu'nun bu yıl Haziran ayı başında yaptığı talebe yanıt olarak ETSI, dijital ürünler için siber güvenlik standartlarının AB genelinde uyumlaştırılmasını kolaylaştırmaktadır. Yeni atamalar Sandra Feliciano (Başkan), Dr. George Sharkov (Başkan Yardımcısı) ve Simon Phipps (Başkan Yardımcısı) standardizasyon, uygunluk değerlendirmesi, KOBİ'ler ve açık kaynak yazılım geliştirme konularında geniş bir uzmanlık getirmektedir.

ETSI, şu anda CRA kapsamında yaklaşık 20 farklı ürün ailesi için birden fazla dikey standart için teknik çalışmalar yürütmektedir. Bunlar arasında, parola yöneticileri, antivirüs yazılımları, akıllı ev asistanları, bağlantılı oyuncaklar ve giyilebilir cihazlar gibi daha fazla tehlikeye maruz kalan ürünler de bulunmaktadır. Bu standartlar, üreticilerin

[63] 19.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.etsi.org/newsroom/-news/2590-etsi-receives-award-of-excellence-for-standardisation-2025 adresinden ulaşılabilmektedir.

uyumluluğunu kanıtlamalarına ve AB genelinde tutarlı bir uygulama sağlamalarına yardımcı olacaktır.[64]

5. OSM 18. Sürümü

ETSI Açık Kaynak MANO (yönetim ve orkestrasyon) topluluğu, uzun vadeli destek (LTS) sürümü olan OSM Release 18'i yayımlamıştır. Bu sürüm, yılda iki yayın döngüsüne uyum sağlamakta ve OSM topluluğunun en son yeniliklerini içermektedir. OSM Release 18, önceki sürümlerin mimari gelişimini temel almakta, OSM'yi altyapı, platform ve hizmetler için bulut-yerel bir orkestratör olarak daha da pekiştirmektedir. Bu sürüm, deklaratif işlemler, küme yönetimi ve modüler kurulumda önemli gelişmeler getirerek OSM'nin önde gelen açık kaynak orkestrasyon çözümü olarak konumunu güçlendirmektedir.[65]

[64] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2587-etsi-elects-three-prominent-leaders-to-drive-the-creation-of-new-standards-under-the-eu-cyber-resilience-act adresinden ulaşılabilmektedir.

[65] 09.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.etsi.org/newsroom/-news/2551-etsi-open-source-mano-announces-release-eighteen-continuing-to-advance-declarative-infrastructure-and-application-management adresinden ulaşılabilmektedir.

GSMA

The GSM Association (GSMA), mobil işletmeciler ve Telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

1. GSMA'dan Mobil İnternet Bağlantısının Durumu Raporu

GSMA'nın Mobil İnternet Bağlantısının Durumu raporuna göre, 2024 yılında 200 milyon daha fazla kişi mobil internet kullanmaya başlamış olsa da kapsama alanı içerisinde yaşamasına rağmen henüz bağlantı kurmamış olanlara erişim sağlamak için çok daha fazla eyleme ihtiyaç olduğu vurgulanmıştır.

Raporda, halihazırda 4,7 milyar insan, yani dünya nüfusunun %58'i, kendi cihazları üzerinden mobil internet hizmetlerini kullanmakta olduğu, ancak, küresel nüfusun %96'sı mobil internet kapsama alanında yaşamasına rağmen 3,1 milyar insan hâlâ bu hizmeti kullanamadığı belirtilmiştir. Dünya nüfusunun %38'i "Kullanım Açığı" (Usage Gap) olarak bilinen grupta yer aldığı ve kapsama değil farklı engeller sebebiyle çevrimdışı kaldığı ifade edilmiştir. Ayrıca düşük ve orta gelirli ülkelerde internet erişiminin birincil ve çoğu zaman tek yolu mobil olduğu ve küresel internet bağlantılarının %84'ünü oluşturduğu açıklanmıştır. 2024 yılında ek 40 milyon kişi mobil internet altyapısı kapsamına alınmış, bunun %75'i Sahra Altı Afrika'da gerçekleşmiştir. Buna rağmen, yaklaşık 300 milyon kişi (küresel nüfusun %4'ü) hâlâ kapsama dışı bölgelerde yaşadığı ve böylece, 2024 yılında toplam 3,4 milyar insan mobil internet hizmeti alamadığı belirtilmiştir. Bu kullanım açığının kapatılması, 2030 yılına kadar küresel GSYH'ye 3,5 trilyon ABD Doları ek katkı sağlayabileceği açıklanmıştır. Kapsama tarafında ise ilerleme devam ettiği ve 5G hizmetleri artık dünya nüfusunun %54'ünü, 4G ise %93'ünü kapsadığı ifade edilmiştir.

Mobil İnternet Bağlantısının Durumu raporunda, mobil internet kullanımının önündeki temel engeller arasında farkındalık eksikliği, cihazların (özellikle de giriş seviyesi akıllı telefonların) maliyetleri ile dijital beceri ve okuryazarlık eksiklikleri bulunduğu belirtilirken, bu doğrultuda 2024 yılında GSMA, Dünya Bankası Grubu, ITU ve WEF Edison Alliance gibi kuruluşlarla birlikte, düşük ve orta gelirli ülkelerin akıllı telefonlara erişimini hızlandırmayı amaçlayan Cihaz Uygunluk Koalisyonunu başlatılmıştır.[66]

2. GSMA'dan Cihaza-Doğrudan (D2D) Uydu Hizmetlerini Desteklemek Üzere Kılavuz

GSMA tarafından D2D (Cihaza-Doğrudan) uydu hizmetleri kapsamındaki spektrum hususlarına ilişkin hükümetlere rehberlik sunan yeni bir kamu politikası belgesini yayımlanmıştır. D2D teknolojisi, mobil cihazların doğrudan uydulara bağlanmasını sağlayarak karasal mobil ağlardan elde edilen kapsamanın tamamlayıcısı olmuş ve ağ dayanıklılığını güçlendirmiştir. D2D hizmetlerinin, ulusal düzeyde zararlı girişimleri engellemesi ve 5,8 milyar kişiye hizmet veren mobil şebekeleri koruması gibi olumlu etkiler barındırdığı ifade edilmiştir.

Bu doğrultuda en iyi uygulamaları şekillendirmek amacıyla GSMA tarafından 2024 yılında bir spektrum çalışma grubu başlatılmıştır. Bu grup, 50'den fazla mobil ve uydu işletmecisini bir araya getirmiştir. Söz konusu politika belgesi, bu tartışmalardan elde edilen bulgulara dayandırılmış ve hükümetlere pratik, kısa vadeli rehberlik sağlamıştır.

Halihazırda dünya nüfusunun %57'sinin mobil genişbant ile bağlantıda olduğu ve D2D'nin, çölde, okyanusta ya da dağlık bölgeler gibi kapsamanın bulunmadığı alanlarda bu hizmetleri tamamlayarak ağ dayanıklılığını artırabileceği açıklanmıştır. Ayrıca D2D hizmeti mobil genişbant kapsama alanı dışında yaşayan ve küresel nüfusun yaklaşık %4'ünü oluşturan bağlantısızların bir kısmını da çevrimiçi hâle getirebileceği öngörülmüştür. Bununla birlikte, nüfusun %39'u kapsama alanında yaşamasına rağmen hâlâ çevrimiçi (kullanım açığı) olmadığı, bunun temel sebepleri

[66] 09.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.gsma.com/newsroom/press-release/gsma-calls-for-renewed-focus-on-closing-the-usage-gap-as-more-than-3-billion-people-remain-offline-despite-available-mobile-internet-services/ adresinden erişilebilmektedir.

arasında cihazların karşılanabilirliği ve dijital okuryazarlık eksikliği olduğu açıklanmıştır. Hem kapsama açığının hem de kullanım açığının giderilmesi, sektörün herkesi bağlama vizyonuna ulaşması için elzem olduğu ifade edilmiştir.

Uydunun güçlü yönü, uzak bölgelerde bağlantı kurabilme kapasitesi olmakla birlikte, uydular, karasal mobil ağların sunduğu kapasiteyi sağlayamadığı; ancak doğru düzenlemelerle D2D teknolojisinin karasal mobil kapsamanın tamamlayıcısı olabileceği belirtilmiştir.

D2D hizmetlerinin, mobil (IMT) spektrumu ve mobil uydu hizmeti (MSS) olmak üzere iki tür spektrumda çalışabildiği belirtilmiştir. Mobil (IMT) spektrumu ile standart cihazların kullanımına imkân tanınmakta, mobil şebeke (MNO'lar) ile uydu işletmecileri arasında ticari anlaşmalar gerektirmektedir. Mobil uydu hizmeti (MSS) spektrumunda ise cihazların özel yongalar içermesi gerektiği ve bu durumun hâlihazırda yalnızca sınırlı sayıda üst seviye cihazda mevcut olduğu belirtilmiştir. Bununla birlikte, uydu işletmecilerin mobil işletmecilerle iş birliği yapması zorunlu olmamakta; ancak ticari ortaklıkların mevcut olduğu durumlarda kullanıcıların hizmetleri daha sorunsuz benimsediği açıklanmıştır.[67]

[67] 12.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.gsma.com/newsroom/press-release/gsma-releases-guidance-to-support-new-direct-to-device-d2d-satellite-services/ adresinden erişilebilmektedir.

Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü - IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers), 1963 yılında American Institute of Electrical Engineers (AIEE) ve Institute of Radio Engineers (IRE) birleşmesiyle kurulmuştur. IEEE, dünyanın en büyük teknik meslek kuruluşu ve insanlık yararına teknolojiyi ilerletmeye adanmış kamu yararına çalışan bir kuruluş olup, merkezi Amerika Birleşik Devletleri'nin New Jersey eyaletinde yer almaktadır. Dünya genelinde 190'dan fazla ülkede yaklaşık 400.000'den fazla üyesi bulunan IEEE'nin faaliyet alanları arasında; elektrik ve elektronik mühendisliği, bilgisayar mühendisliği, telekomünikasyon, yapay zekâ, robotik, enerji sistemleri, biyomedikal mühendisliği bulunmaktadır. IEEE, ilgili disiplinlerdeki dünya literatürünün %30'unu yayınlar ve her yıl 300'den fazla büyük konferans ve 6000 yerel toplantı düzenlemektedir. Endüstri için temel kılavuzlar olarak kabul edilen, bugün 800'den fazla aktif IEEE standardı kullanılmakta olup, 700'ü halihazırda geliştirilmektedir.

IEEE SA Politika Notu: AI Tedarik Zinciri ve Uyum

IEEE SA tarafından yayımlanan "Beyond Standards" başlıklı makalede, yapay zekâ tabanlı sistemlerin tedariğinde sorumlu yaklaşım ve regülasyon uyumu hususları vurgulanmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründe, özellikle OSS/BSS altyapılarında ve ağ yönetiminde ölçeklenebilir yapay zekâ çözümlerinin entegrasyonu bağlamında bu yönerge kritik kabul edilmektedir.[68]

[68] 23.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://standards.ieee.org/beyond-standards/ai-procurement-guidelines-regulatory-compliance adresinden ulaşılabilmektedir.

UPU

Dünya Posta Birliği UPU (Universal Postal Union), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 22 ülke tarafından 1874 yılında kurulmuştur. UPU, 1948 yılından itibaren Birleşmiş Milletler'in bir uzmanlık örgütü olarak faaliyet göstermektedir. Dünya Posta Birliğinin görevleri; posta gönderilerinin birbiriyle bağlantılı şebekelerden oluşan tek bir posta alanı dâhilinde serbestçe dolaşımını, posta alanında standartların belirlenmesi ve teknolojinin teşvik edilmesi, üyeleri arasında uluslararası iş birliğini ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunmaktadır.

1. 28. UPU Dünya Kongresinde Filistin Devletine Ek Katılım Hakları

Üye ülkeler, 28. Dünya Posta Kongresi'nde aldıkları kararla Filistin Devleti'ne, UPU karar alma süreçlerine gözlemci statüsü kapsamında ek katılım hakları tanımışlardır. Söz konusu karar, 107 üye ülkenin desteğiyle kabul edilmiş, 3 ülke ret oyu vermiş ve 29 ülke çekimser kalmıştır. Kararla birlikte Filistin'in alfabetik sırayla üye ülkeler arasında yer alabilmesine, usule ilişkin söz alabilmesine, gündem maddeleri üzerine konuşmacı listesine dâhil olabilmesine, üye ülkeler adına açıklama yapabilmesine, teklifleri sözlü ya da yazılı olarak gerekçelendirebilmesine, üye ülkelerce sunulan önerileri destekleyici olarak eş-sponsor olabilmesine, oy açıklamaları yapabilmesine, yanıt hakkını kullanabilmesine, gündeme madde eklenmesini teklif edebilmesine ve UPU merkezinde bayrağının üye ülke bayraklarının ardından göndere çekilebilmesine imkân tanınmıştır.

Ayrıca, UPU Kongrelerinin iç tüzüğünde gerekli değişiklikler yapılmış ve bu değişiklikler 102 ülkenin onayıyla kabul edilmiştir. Bu kararın, Filistin vatandaşlarına kaliteli posta hizmeti sunulmasını ve onların onurunun uluslararası alanda korunmasını sağlayacağı ifade edilmiştir.

Filistin Devleti'ne gözlemci statüsü ilk kez 1999 Pekin Dünya Posta Kongresi'nde verilmiş, bu kapsamda posta hizmetlerini doğrudan diğer üye ülkelerle yürütme ve tüm UPU toplantılarına katılma hakkı tanınmış; ancak o dönemde yetkileri sadece Filistin ve Orta Doğu ile sınırlı tutulmuştur. Alınan son karar ile bu haklar genişletilmiş, ancak oy kullanma hakkı tanınmamıştır.

Bu suretle Filistin Devleti'ne UPU çatısı altında daha kapsamlı bir katılım olanağı sağlanmış, posta alanındaki uluslararası iş birliğinde önemli bir adım atılmıştır.[69]

2. Dört Yıllık Yeni UPU Strateji

Üye ülkeler, Dubai'de gerçekleştirilen 28. Dünya Posta Kongresi'nde 2026-2029 dönemine ilişkin UPU Stratejisi ile bu stratejinin yol haritası niteliğindeki Dubai İş Planı'nı kabul etmişlerdir. Böylece posta sektörünün küresel düzeyde yönünü belirleyecek yeni vizyon ve hedefler benimsenmiştir.

Yeni Zelanda'nın başkanlığında yürütülen komite çalışmalarında, strateji, iş planı, faaliyet alanlarına ilişkin öneriler ve bütçe tavanı üzerinde uzlaşı sağlanmıştır. Kabul edilen belgelerle posta ağının e-ticaretin ve müşteri odaklı posta hizmetlerinin tercih edilen ortağı haline getirilmesi hedeflenmiştir.

İki yıllık istişareler sonucunda şekillenen yeni strateji, kesintisiz ve yenilikçi bir posta ağı sayesinde birbirine bağlı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir toplum inşa edilmesini amaçlamıştır. Bu kapsamda üç temel stratejik hedef belirlenmiştir. İlk hedef, 192 üye ülkenin posta ağını kapsayan tek posta alanını etkin, kural temelli bir sistemle güçlendirmeyi öngörmüştür. İkinci hedef, yenilikçi teknolojiler ve ortaklıklarla modern ve müşteri odaklı hizmetlerin geliştirilmesine öncülük etmeyi amaçlamıştır. Üçüncü hedef ise, bölgesel işbirliğini ve teknik desteği artırarak posta kalkınmasını teşvik etmeye odaklanmıştır.

[69] 19.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.upu.int/en/news/2025/-september/upu-congress-grants-palestine-additional-observer-rights adresinden ulaşılabilmektedir.

Dubai İş Planı, 2026-2029 döneminde uygulanacak faaliyetleri somut ve ölçülebilir çıktılarla ortaya koymuştur. Bu çerçevede posta ürünlerinin modernizasyonu, hizmet kalitesinin artırılması, dijitalleşme, siber güvenlik, düzenleme, politika geliştirme ve kalkınma iş birliği gibi alanlarda programlar kabul edilmiştir.

Yeni strateji, sürdürülebilirliği merkeze alarak posta sektörünün kapsayıcı ve dirençli bir hizmet sağlayıcı rolünü pekiştirmiştir. Ayrıca, UPU çalışmalarının sonuç odaklı yönetim anlayışıyla yürütülmesi ve ilerlemenin İdare Konseyi ile Posta İşletmeleri Konseyi tarafından izlenmesi kararlaştırılmıştır.

Bu suretle posta sektörünün geleceğine yön verecek kapsamlı bir stratejik çerçeve kabul edilmiş ve Birlik çalışmalarına kurumsal bir yol haritası kazandırılmıştır.[70]

3. Posta Finansal Hizmetlerinde Yenilikler

Üye ülkeler, Dubai'de gerçekleştirilen 28. Dünya Posta Kongresi'nde posta mali hizmetlerine ilişkin çok taraflı çerçevede değişiklikler kabul etmişlerdir. Bu kapsamda UPU'nun Posta Ödeme Hizmetleri Anlaşması (PPSA), yalnızca posta havaleleriyle sınırlı olmaktan çıkarılarak tasarruf, sigorta, e-cüzdan ve diğer mali hizmetleri de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Uygulamanın gönüllülük esasına dayalı olacağı ve ulusal mevzuata tabi kalacağı belirtilmiştir. Ayrıca UPU'nun bu hizmetler konusunda kapasite geliştirme desteği sunabileceği kararlaştırılmıştır.

Alınan karar, posta işletmecilerinin hizmet portföylerini çeşitlendirerek mektup gönderimlerinden doğan gelir kayıplarını telafi etmelerine, yeni gelir kaynakları oluşturmalarına ve hizmetleri uygun maliyetli ve erişilebilir tutmalarına imkân sağlamıştır. Bu adım, 2023 Olağanüstü Kongresi'nde alınan ve posta mali hizmetleri oyuncularının UPU ödeme ağına bağlanmasına olanak tanıyan kararın devamı niteliğinde olmuştur.

---

[70] 17.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.upu.int/en/news/2025/-september/upu-adopts-new-fouryear-strategy adresinden ulaşılabilmektedir.

Kongrede ayrıca dijital ödemeler ve kapsayıcı sigorta konularında başarılı örnekler sunulmuştur. Visa, Ant Group ve Hindistan Ulusal Ödemeler Kurumu temsilcileri kamu-özel iş birliğiyle hayata geçirilen dijital ödeme çözümlerini aktarmışlardır. Visa'nın, finansal kapsayıcılığı artırmaya yönelik kimlik, finansal eğitim ve tasarruf çözümlerini posta ağı üzerinden yaygınlaştırmaya odaklandığı, ayrıca UPU ile siber güvenlik alanında iş birliği yaptığı ifade edilmiştir. Ant Group'un ise dijital okuryazarlık ve e-ticaret platformları geliştirilmesine destek sunduğu belirtilmiştir. Hindistan Postası ise UPU ağı ile Birleşik Ödeme Arayüzü'nü entegre ederek hızlı ve uygun maliyetli mobil havale hizmetleri sağlamıştır.

Kapsayıcı sigorta konusunda AXA ve CNP Assurances örnekleri öne çıkmıştır. AXA, posta ağı üzerinden sigorta hizmetleri yaygınlaştırmaya yönelik stratejisini sunmuş ve UPU ile birlikte Posta Sigortası Teknik Destek Mekanizması (PITAF) başlatıldığını açıklamıştır. CNP Assurances, Brezilya Postası ile yürütülen işbirliğiyle geniş erişimli sigorta hizmetleri sağladığını belirtmiştir. Ayrıca, Mısır Postası ile AXA arasında kurulan ortak girişimin deneyimleri paylaşılmış, Tunus ve Fas posta işletmecilerinin kamu-özel ortaklıklarına dayalı projeleri aktarılmıştır.

Bu gelişmelerle birlikte posta ağının finansal kapsayıcılığı güçlendirecek yenilikçi çözümler sunabileceği ve sektörün dönüşümünde önemli bir rol oynayacağı ortaya konulmuştur.[71]

[71] 16.09.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.upu.int/en/news/2025/-september/upu-congress-backs-push-for-postal-financial-services-expansion adresinden ulaşılabil-mektedir.